

Trgovski dom je naš. Čigav?

IGOR DEVETAK

Čigav je Trgovski dom v Gorici? Mimo dejstva, da pripada italijanski državi, ki ga je s posredovanjem dežele FJK dala Slovincem v uporabo, je vprašanje vsekakor na mestu. Kljub temu, da nam v grlo silijo najpreprostejši odgovor: končno je spet naš!

Najprej seveda pripada kulturnim in znanstvenim institucijam slovenskega (začeni s Narodno in študijsko knjižnico) in italijanskega jezika, kakor pravi devetnajsti člen trinajst let starega zakona za zaščito Slovencev. Zato je ključne obnovljenega pritličja včeraj prevzela slovenska knjižnica, ki bo vanj preselila svojo goriško podružnico, to pa bo nadgradila s priložnostmi strateške lokacije in izložb, ki jih ne premore nobena druga palača v mestu. Ob Slovincih ga za svojega želi tudi italijanska večina v mestu, če naj verjamemo županu Gorice: »Prejel sem zagotovilo, da to ne bo le kraj slovenske kulture, temveč da bo pripadal goriški kulturi.« Če naj sodimo še po tem, da so vrnitev Trgovskega doma omogočile deželne uprave z nasprotnim si političnim predznakom, da sta v to smer odločilno porinila dva goriška prefekta, da je vračanje po svojih močeh spremljala tudi mestna uprava in da po prostorih v njem hrepni evropsko združenje treh goriških obmejnih občin, potem se lahko nadajamo, da bodo vanj silili sožitju najbolj naklonjeni ljudje in sredine.

Pred začetkom razprave, kaj vse se bo lahko še vselilo v Trgovski dom, pa naj nam bo danes dovoljen užitek zaradi preprostega dejstva, da je bil dosežen rezultat. Dosegati rezultate ni ravno praksa v manjšini. In dosegli smo ga po zaslugi vztrajnih slovenskih posameznikov. Takšnih z vizijo.

GORICA - Pritličje predali Narodni in študijski knjižnici

Trgovski dom je vrnjen, začčenja se novo obdobje

Praznovanje ob zaključku trinajstletnega postopka

GORICA - Dežela Furlanija Julijska krajina je včeraj tudi uradno predala Narodni in študijski knjižnici (NŠK) obnovljeno pritličje Fabianijeve palače na Verdijevem korzu v Gorici. Popoldanski dogodek s prerezom travov, slovenskega in italijanskega, podpisom dokumenta o predaji prostorov in simbolno izročitvijo ključev je imel zgodovinsko težo, kar so s svojo prisotnostjo potrdili tudi številni predstavniki oblasti, upravitelji in gostje. Med njimi sta bila deželna odbornika za kulturo Gianni Torrenti in za finance Francesco Peroni, ki je izročil ključne stavbe na Verdijevem korzu predsednici upravnega odbora NŠK Martini Strain. Postopek vračanja prostorov Trgovskega doma, ki jih zaščiti zakon za Slovence namenja kulturnim in znanstvenim institucijam slovenskega in italijanskega jezika začeni s NŠK, je trajal trinajst let.

Na 2. in 12. strani

ITALIJA - Medtem ko se je v Rimu Letta srečal z Renzijem

V Piemontu razveljavljene deželne volitve iz leta 2010

TURIN - Deželno upravno sodišče iz Piemonta je včeraj razveljavilo tamkajšnje deželne volitve iz leta 2010, na katerih je desnosredinsko zavezništvo s predsedniškim kandidatom Robertom Coto iz vrst Severne lige premagalo levo-sredinsko volilno navezo s predsedniško kandidatko Mercedes Bresso iz vrst Demokratske stranke (na sliki). Cota se bo pritožil na Državni svet, ki se bo o zadevi dokončno izrekel v roku 45 dni. Zelo verjetno bodo spomladu predčasne volitve.

Medtem se je predsednik vlade Enrico Letta včeraj v Rimu sestel s tajnikom Demokratske stranke Matteo Renziem. Beseda je tekla o novi koalicijski pogodbi in o volilni reformi. Renzi je vladi zagotovil podporo.

Na 2. strani

ŠOLSTVO - Okrožnica ministrstva Od 3. do 28. februarja vpisovanje za novo šolsko leto

Obvezen vpis preko spleta, a ne na slovenskih šolah

RIM - Včeraj popoldne je italijansko ministrstvo za šolstvo objavilo okrožnico o vpisovanju v prvi letnik za prihodnje šolsko leto 2014/2015. Vpisovanje bo potekalo od 3. do 28. februarja in bo možno le preko spleta, za kar bodo družine že od 27. januarja imele možnost registriranja na spletnem portalu www.iscrizioni.istruzione.it.

Tudi letos bodo iz spletnega vpisovanja izvzeti otroški vrtci, šole s slovenskim učnim jezikom, šole v pokrajinah Aosta, Trento in Bocen ter tečaji za izobraževanje odraslih, ki jih bodo uvedli tudi v zaporih.

V otroški vrtec bo možno vpisati otroke, ki bodo dopolnili 3. leto starosti do 31. decembra letos, možen je tudi predčasni vpis otrok, ki bodo 3. leto dopolnili do 30. aprila 2015. V prvi razred osnovne šole bo treba obvezno vpisati otroke, ki bodo dopolnili 6. leto starosti do 31. decembra letos, možen pa je tudi predčasni vpis otrok, ki bodo 6. leto dopolnili do 30. aprila 2015. V prvi razred nižje srednje šole bo treba vpisati učence, ki bodo uspešno dokončali osnovno šolanje, po končani nižji srednji šoli pa se mladi lahko vpišejo na višjo srednjo šolo ali pa na poklicni zavod.

SSG - Enodejanki Spira Scimoneja

Ironičen pogled na brezobzirno družbo

POGOVOR

Edi Kraus in perspektive za izhod iz krize

TRST - Gospodarska kriza je skoraj za nami, vendar bo brezposelnost še ostala. To nam je povedal tržaški občinski odbornik za razvoj in za gospodarske dejavnosti ter podjetnik Edi Kraus, s katerim smo se včeraj pogovorili glede prihodnosti in perspektiv na Tržaškem in v širšem obmejnem prostoru. Kar zadeva Trst, bo leto 2014 med drugim v znamenju številnih kakovostnih športnih in kulturnih prireditev, ki bodo v mesto privabili tudi mnoge turiste, zelo pomembne za rast pa bodo sinergije med vsemi dejavniki.

Na 4. strani

V Trstu tridnevna prometna zavora

Na 4. strani

Trst: 44 uslužbencev univerze na prepihu

Na 5. strani

Na SEP pogovori o vlogi FJK v Evropi

Na 6. strani

Drog sredi ceste je končno odstranjen

Na 13. strani

Socialno pomoč iščejo tudi zaposleni

Na 14. strani

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

OSNOVNI ABONMA Spiro Scimone

DVORIŠČE, KOLI

(dve enodejanki) režiser: Marko Sosič

Danes ob 19.30 javni pogovor z avtorjem Spirom Scimonejem v foyerju balkona

danes, 11. januarja ob 20.30 - red B
v četrtek, 16. januarja ob 20.30 - red T
v petek, 17. januarja ob 20.30 - reda A,F
v soboto, 18. januarja ob 20.30 - red B
v nedeljo, 19. januarja ob 16.00 - red C
v petek, 24. januarja ob 20.30 - red T
v soboto, 25. januarja ob 19.00 - red K
v nedeljo, 26. januarja ob 16.00 - red C
v Mali dvorani SSG

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija priporočena
www.teaterssg.com

PIEMONTE - Na pritožbo Demokratske stranke Upravno sodišče razveljavilo deželne volitve iz leta 2010

Leta 2010 poražena predsedniška kandidatka Mercedes Bresso iz vrst Demokratske stranke se veseli sodne zmage

ANSA

TURIN - Deželno upravno sodišče iz Piemonta je razveljavilo tamkajšnje deželne volitve iz leta 2010, na katerih je desnorsredinska koalicija s predsedniškim kandidatom Robertom Coto iz vrst Severne lige premagala levosredinsko navezo s predsedniško kandidatko Mercedes Bresso iz vrst Demokratske stranke. Sodišče je sprejelo priziv, ki ga je Bressova vložila, potem ko se je izkazalo, da lista Upokojenci za Coto ni bila predstavljena v skladu z zakonskimi določili. Cota je v svojem odzivu dejal, da gre za »sramotno« politično motivirano razsodbo, in napovedal priziv na Državni svet. Ta naj bi se o zadevi dokončno izrekel v roku 45 dni.

Bressova pa je menila, da se je z večrajšjo razsodbo uveljavila pravica, čeprav pozno. Izrazila je prepričanje, da bodo deželne volitve potekale spomladi skupaj z evropskimi in upravnimi. Pustila je odprto vprašanje, ali bo ponovno kandidirala za deželno predsednico. Kaže, da bi Demokratska stranka raje kandidirala nekdanjega turinskega župana Sergija Chiamparina, ki je na to možnost načelno že pristal.

COSTA CONCORDIA - Po dveh letih Ladjo naj bi izpred otoka Giglio odvlekli do julija

RIM - Ostanke nasledle potniške ladje Costa Concordia pred otokom Giglio naj bi junija končno odvlekli s prizorišča nesreče, pred tem pa naj bi marca sprejeli odločitev, v katero pristanišče, je včeraj na novinarski konferenci v Rimu dejal vodja civilne zaštite Franco Gabrielli. »Delamo na tem, da Coste Concordie ob začetku turistične sezone ne bo več pred otokom Giglio. Ta faza je zelo občutljiva, a smo glede na dosedanj potek dogodkov optimistični,« je potrdil minister za okolje Andrea Orlando. Obenem je dejal, da se vlada nagiba k temu, da bi ladjo za križarjenje odvlekli v katero od italijanskih prista-

nišč. »Za nas ni pomembna samo razgradnja ladje, pač pa tudi odstranitev odpadkov, ki bodo nastali pri razrezu. Odstranjevanje odpadkov bo moralo ustrezati najsoodnejšim okoljevarstvenim standardom, ki bodo v EU začeli veljati leta 2020,« je pojasnil minister.

Franco Porcellacchia, predstavnik družbe Costa Crociere, lastnice nasledle velikanke, ki je pri družbi odgovoren za njeno razgradnjo, pa je dejal, da tudi v tujini obstaja interes za razrez ladje. Zanimanje so doslej pokazala zasebna podjetja iz petih držav, in sicer Turčije, Norveške, Velike Britanije, Francije in Kitajske.

POLITIKA - Vodja Demokratske stranke se je pogovoril s premierom Popuščanje napetosti med Letto in Renzijem

V središču pogovora vladni program za leto 2014 in volilna reforma

RIM - »Šlo je za koristno in pozitivno srečanje.« Tako je predsednik vlade Enrico Letta ocenil poldruugo uro dolg sestanek, na katerem se je včeraj zjutraj v Palači Chigi pogovoril s tajnikom Demokratske stranke Matteom Renzijem.

Kot se je razvedelo, sta se sogovornika dotaknila vseh odprtih vprašanj skupnega interesa, začenši z novo koalicijsko pogodbo, ki naj bi bila nared v nekaj tednih. Programski sporazum za leto 2014 bi premier rad predstavil pred koncem meseca v parlamentu. Obsegal naj bi tudi načrt za delo (t. i. Jobs Act), katerega prvi osnutek je Renzi predstavil to sredo, vodstvo stranke pa ga bo obravnavalo 16. t. m.

Letta in Renzi sta veliko govorila tudi o volilnem zakonu, ki ga bo poslanska zbornica na predlog Demokratske stranke začela obravnavati 27. t. m. Vlada se formalno v zadevo noče vtikati, v resnici pa ji zelo od blizu sledi, saj bi morebiten dogovor o volilni reformi med Renzijem in Berlusconiem lahko razrazil nekatere koalicijske partnerje, začenši Novo desno sredino podpredsednika vlade Angelina Alfana. Toda Renzi je včeraj tudi po srečanju z Letto večkrat poudaril, da ne razmišlja o predčasni volitvah in da namerava vlado podpirati.

Premier Enrico Letta in vodja DS Matteo Renzi

ARHIV

Berlusconi bi bil rad nosilec liste na evropskih volitvah

RIM - »Računamo, da bodo 25. maja evropske in druge volitve in da bomo na njih slavili. To po zaslugi pravkar imenovanih strankinih koordinatorjev in krajevnih klubov, ki jih je trenutno 6 tisoč, v kratkem pa jih bo dvakrat več.« Tako je včeraj dejal Silvio Berlusconi na srečanju z deželnimi voditelji svoje stranke Forza Italia. Berlusconi je izrazil tudi upanje, da bo na evropskih volitvah nosilec liste Forza Italia v vseh volilnih okrožjih, kar je sicer pravno nemogoče, odkar je bil pravnomočno obsojen na štiri leta zapor.

Otroci bodo lahko nosili tudi samo materin priimek

RIM - »Otrok prevzame očetov priimek ali, če se starša strinjata, materinega oziroma oba.« Tako določa zakonski osnutek, ki ga je včeraj odobrila vlada, potrditi pa ga bo seveda moral še parlament. Zakon bo popravil sedanj člen 143 bis civilnega zakonika in bo veljal tudi za nezakonske in posvojene otroke. Vlada se je na tak način odzvala na nedavno razsodbo Evropskega sodišča za človekove pravice.

Na obzorju prodaja manjšinskega deleža pošte

RIM - Pri vladi pripravljajo načrt za prodajo manjšinskega deleža v pošti Poste Italiane. Med tistimi, ki se zavzemajo za prodajo 40 odstotkov pošte, so gospodarski svetovalec premiera Fabrizio Pagani, namestnik ministra za industrijo Antonio Catricalà in glavni izvršni direktor pošte Massimo Sarmi. Poste Italiane je sicer v 100-odstotni državni lasti.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Ameriški The Huffington Post razkriva seznam sedmih italijanskih vrlin

SERGIJ PREMUR

»Los «ninos prodigio de la política italiana», čudežni otroci italijanske politike skušajo upokojiti gerontokracijo, piše *El Confidencial*. Renzi, Letta in Alfano so stari 39, 47 oz. 43 let, kar na italijanski politični sceni predstavlja izjemno novost, saj so doslej bili za krmilom predstavniki starejše generacije. Kar 80 odstotkov italijanskega političnega vodilnega razreda je nad 50 letom starosti, pod 35 letom pa jih je samo 3 odstotke. Pomladitev je neizogibna predvsem iz dveh razlogov: po eni strani dosedanj vodilni razred starejših ni več verodostojen, po drugi pa gre za propagandistični odgovor pričakovanju javnosti po temeljiti prenovitvi. Skupinica mlajših na oblasti še ne pomeni, da se res odpirajo nove perspektive za nove generacije. Gerontokracija je še krepko v sedlu, ugotavlja španski dnevnik, in to v javni upravi, na univerzah, v podjetjih, v bolnišnicah itd. Preti celo nevarnost, da se bo uveljavljanje mladih na čelu strank spreverilo v zgolj propagandno potezo. Kljub temu pa predstavljajo »novi obrazi« nedvomen napredek za italijansko družbo. Niti 40 let stari Renzi ima v rokah ključ

italijanske politike: kot vodja edine stranke, ki je še prisotna na teritoriju, bo lahko podprl Lettovo vlado ali pa povzročil njen padec, da bi se tako uveljavil z zelo verjetno zmago na naslednjih volitvah, napoveduje madridski finančni dnevnik.

Italiji se obrača na boljše, ugotavlja tudi *Le Figaro*, ki naglašja skupni pojav nižanja obrestnih mer državnih obveznic, ki ga beležijo na Portugalskem, v Španiji in Italiji. Konservativni francoski dnevnik poroča, da se je spread, to je razlika med donosnostjo italijanskih in nemških obveznic, znižal na 197 točk, kar se še ni zgodilo od poletja 2011 dalje. Poglavitni razlog za tako pozitivno tendenco je izboljšanje splošne gospodarske situacije, pa tudi nova ekonomska dinamika, ki kaže, da se je v omenjenih državah recesija res končuje. Tudi v Italiji so strukturne reforme, čeprav delne, pripomogle k večji kompetitivnosti na mednarodnih tržiščih, sicer za ceno »brutalne politike omejevanja javnih stroškov«, piše pariški časopis.

V ameriški administraciji so zaskrbljeni, ker poskus Italije, da uveljavi nove gospodarske odnose z Iranom, bi

lahko povzročil propad sistema mednarodnih sankcij proti tej državi in s tem izničili pritisk na Teheran, da se odpove jedrski tekmi. Tako piše *The Washington Free Beacon*, ki na svojih spletnih straneh izraža konservativna ameriška stališča. Kljub pristranskosti medija pa je objektivno res, da italijanska diplomacija ne uživa posebnega ugleda, ko gre za mednarodna pogajanja: zgleden primer je italijanska dvojna igra leta 1999 v Rambouilletu na pogajanjih okrog Kosova, ko je kot Natova članica podpirala pritisk na Miloševića, neuradno pa je srbskemu gospodarskemu partnerju razkrila marsikatero pogajalsko karto. Tako tudi tokrat ameriški spletni medij piše, da izboljšanje diplomatskih stikov in še posebej obisk italijanske zunanje ministric v Teheranu meri h konkretnemu uveljavljanju italijanskih gospodarskih odnosov, obenem pa utegne škodovati trdnosti mednarodnih sankcij proti iranskemu režimu.

Italija je še vedno zaostala država glede vprašanja enakih možnosti, t. j. uveljavljanja ženskih pravic. Iz poročila svetovnega ekonomskega foruma WEF

izhaja, da se Italija uvršča šele na 71. mesto lestvice v skupini 136 držav, in sicer za Kitajsko in Romunijo ter pred Dominikansko republiko in Vietnamom. V Evropi so na slabšem od Italije samo Slovaška, Ciper in Grčija. Na vrhu lestvice ženske enakopravnosti so seveda države severne Evrope - Islandija, Finska, Norveška in Švedska, ki nedvomno predstavljajo vrh civiliziranega sveta. Slovenija se uvršča na 38. mesto, med Panamo in Malavijem. Prav glede držav v razvoju je zanimivo, da jih je veliko na vrhnjem delu lestvice: Nikaragva na 10. mestu, Lesoto na 16, Burundi na 22. mestu. Na spodnjem delu lestvice je večina muslimanskih držav, nepričakovana slaba pa je uvrstitev Francije, ki je kljub republikanskemu načelu »Liberté, Égalité, Fraternité« šele na 45. mestu, se pravi na slabšem kot Srbija, Bolgarija in afriška Namibija.

Ameriški *The Huffington Post* objavlja seznam sedmih vrlin, ki bi se jih lahko Američani naučili od Italijanov. In verjetno bi jih včasih lahko upoštevali tudi mi.

Prva vrtilna zadeva prehrano, in sicer počasni obedi z lokalno hrano in

v družbi. V času globalnega uveljavljanja fast fooda, hitre prehrane, je v Italiji še vedno na prvem mestu slow food, počasna in zdrava prehrana. Drugo načelo je »včasih pijte, vendar ne preveč«. V Italiji je namreč odnos do alkohola dokaj zmeren, saj Italijani radi popijejo nekaj vina predvsem v družbi, ni pa uveljavljena kultura pijančevanja. Na tretjem mestu je »Perc'hé no?« (italijansko v originalu) to se pravi, da zakaj ne bi poskusili marsikaj različnega od vsakdana, vendar zmereno in brez pretiravanja.

Ne hitite, sprostite se je četrto načelo, ki ga je vedno upoštevati, peto pa pravi, da je primerno živeti v dometu družine, s katero je koristno imeti redne stike. Na šestem mestu je italijanska navada, da se ljudje srečujejo v javnih prostorih, trgih in tržnicah in da preživijo veliko časa izven doma. Na zadnjem mestu pa je italijanska »bella figura«, težko prevedljiv izraz, ki je večplasten, saj je nekaj več kot samo lep izgled, piše *The Huffington Post*, in izraža predvsem celotni način življenja, v katerem sta pomembna tudi estetika in lepo vedenje.

GORICA - Še o četrtkovem občnem zboru Narodne in študijske knjižnice

Kmalu odprtje odseka in nove mladinske sobe

GORICA - Za Narodno in študijsko knjižnico se leto 2014 začne v znamenju pomembnih novosti. Te so prišle zelo jasno na dan na četrtkovem rednem občnem zboru, ki je potekal v prostorih goriškega KB centra in o katerem smo poročali že v včerajšnji izdaji.

Prvo pomembno in razveseljivo novost predstavlja dejstvo, da se bo goriška podružnica Narodne in študijske knjižnice v prihodnje preselila v pritlične prostore Trgovskega doma. Nekatere sobe je sicer še potrebno obnoviti, deželni odbornik Francesco Peroni pa je ravno včeraj formalno izročil ključne predstavnici NSK Martini Strain. Kot obširno poročamo na 12. strani, predstavlja vrnitev slovenske besede v Fabianijevo palačo na Verdijevem korzu pomembno pridobitev, ki ima tudi velik simbolni pomen.

Nič manjši ni simbolni naboj sprememb, ki se obetajo v Trstu in jih je predsednica Martina Strain sintetizirala z besedami »naša bodočnost v naši preteklosti«. Narodna in študijska knjižnica je namreč obnovila in spremenila namembnost prostorov, ki jih upravlja v pritličju Narodnega doma v Ulici Filzi. V stavbi, v kateri so nekoč domovale osrednje slovenske ustanove, bodo v prihodnjih tednih odprli otroško in mladinsko sobo NSK, kjer bodo otroci in najstniki lahko listali po svojih najljubših knjigah in si jih seveda tudi izposojali na dom. Tu bodo prirajali tudi branje pravljic in otroške urre, nova uslužbenka, ki jo je NSK pridobila na podlagi konvencije z Dijaškim domom Srečka Kosovele, pa bo na razpolago tudi odraslim obiskovalcem, ki se bodo posluževali čitalnice. Prostori, ki naj bi jih uradno odprli 8. februarja, bodo predvidoma ob ponedeljskih in torkih odprti v dopoldanskih urah, od srede do petka pa v popoldanskih.

Tretja novost zadeva zgodovinski odsek NSK. Prostore v Petronijevi ulici so kot znano pred meseci zaprli iz varnostnih razlogov, v prihodnjih dneh pa naj bi odsek začel ponovno delovati v tretjem nadstropju stavbe v Montecchijevi ulici, kjer je tudi sedež našega uredništva. Obisk in vpogled v gradivo, ki naj bi bilo kmalu končno popisano in primerno arhivirano, bosta možna po predhodni najavi. Bogat fotografski arhiv Maria Magajna pa so medtem zaupali strokovnjakom, ki ga bodo digitalizirali in primerno zaščitili.

Predsednica je napovedala sestavo znanstvenega sveta, ki naj bi določal smerne raziskovalnega dela, to pa naj bi slonele na projektih. Opozorila je, da beležijo v goriški in tržaški knjižnici vsako leto okrog 17.000 obiskov, na odseku pa »le« 200, zato ni čudno, da bo prednost imelo knjižničarsko delo. Zahvalila se je nekdanji uslužbenki Dragici Ule Maver za odlično nesebično pomoč pri selitvi arhivskega gradiva, in vsem knjižničarkam, ki z vsakodnevnim trudom dokazujejo, da delo v NSK doživljajo kot poslanstvo.

Predsednica je spomnila, da je sindikat USB zahteval, da tržaške prostore pregledajo inšpektorji krajevnega zdravstvenega podjetja. Njihovega poročila niso še prebrali, pred KB centrom pa je v četrtek potekal nov protest somišljenikov USB, ki zahtevajo ponovno zaposlitev njihovega nepravilno odpuščenega člana, kot so zapisali v dvojezičnih letakih. Predsednica je spomnila, da so Sandiju Volkmu priznali odškodnino, s čimer je po njeni oceni spor zaključen. Glede zahteve sindikata, naj NSK sprejme med svoje člane vse nove prosilce (teh je preko 200), pa je predsednica dejala, da gre v veliki večini primerov za ljudi, ki niso nikoli obiskali knjižnice ali odseka. Priliv tako velikega števila članov bi lahko spremenil strukturo ustanove, zato je bilo slišati predlog, naj o podobnih vprašanjih odloči občni zbor. NSK potrebuje aktivne člane, je še dejala predsednica in priznala, da se resnici na ljubo z njimi danes ne more pohva-

liti (na občnem zboru je bilo prisotnih le 21 članov).

V razpravi je bilo slišati nekatere pozive novim upraviteljem (v upravni odbor so bili izvoljeni Milko Di Battista, Marko Jarc, Livio Semolič, Martina Strain, Igor Švab, Tanja Vessel in Zaira Vidau, v nadzorni pa Ksenija Dobrila, Alenka Florenin in Jurij Paljk), na primer naj se Odbor za proslavo Bazoviških junakov, ki deluje pod okriljem NSK, resno angažira za uradno priznanje bazovskega spomenika. Predloženi so bili tudi nekatere predlogi za bodoče raziskovalne projekte, na primer raziskavo o civilnem prebivalstvu naših krajev med prvo svetovno vojno. Ob skorajšnji stoletnici rojstva Albina Bubničarja pa bi lahko NSK, ki hrani njegovo zapuščino, vodila raziskavo, ki naj ugotovi število umrlih v Rižarni. Te odločitve bodo vsekakor v domeni novega znanstvenega sveta. V upanju, da bodo imenovanja vanj upoštevala strokovna merila, je bilo še slišati na četrtkovem občnem zboru NSK. (pd)

Zgoraj utrinek z občnega zbora, spodaj protest sindikata USB pred KB centrom

BUMBACA

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE - Predavanje tržaškega novinarja Saše Rudolfa

Organiziranje prekomorskih brigad

Rudolf je spregovoril o vlogi svojega očeta Ivana pa tudi o usodi številnih posameznikov - padalcev, ki so skrbeli za zvezo med zavezniki in partizani

Saša Rudolf med predavanjem v Muzeju novejšje zgodovine

ROŠA

RIM - 17. januarja
Srečanje z Borisom Pahorjem

RIM - V petek, 17. januarja, ob 18. uri bo v knjigarni La Feltrinelli v Galeriji Alberto Sordi v rimskem središču srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem, ki ga organizira slovensko veleposlaništvo v Rimu v sodelovanju z založbo Bompiani. V uvodu predstavitev bo spregovoril tudi veleposlanik Iztok Mirošič.

Milanska založba Bompiani je pred kratkim izdala italijansko različico monografije z naslovom »Cosi ho vissuto. Biografia di un secolo«, ki jo je napisala Tatjana Rojc, in je ob pisateljevi stoletnici izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani. Literarna zgodovinarica je v nizu pogovorov za slovenski program radia RAI v Trstu vodila pisatelja skozi pripoved o njegovem življenju. Zapis njegove osebnosti izpovedi je glavna nit tudi italijanske monografije o njem. Dogodek veleposlaništvo organizira v počastitev stoletnice Borisa Pahorja, najbolj mednarodno uveljavljenega slovenskega pisatelja.

BOCEN - Tudi uradno predsednik pokrajine
Kompatscher: Južna Tirolska ni Katalonija

BOCEN - Predstavnik Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Arno Kompatscher je sedaj tudi uradno predsednik bocenske pokrajinske uprave. Po plebiscitu, ki ga je z 80 tisoč osebnimi preferencami doživel med volilci, je 42-letnega Kompatscherja izvolil še pokrajinski svet. Zanj je glasovalo 20 svetnikov SVP in Demokratske stranke ter neodvisna Elena Artioli, vsi ostali pa so se vzdržali. Kompatscher snuje koalicijo z Demokratsko stranko, kar mu zamerijo tako v nemških, kot v italijanskih desničarskih krogih.

Do novega predsednika osrednje južnotirolske upravne enote so kritični zlasti v nemško govoreči desnici, kjer marsikdo zagovarja odcepitev Južne Tirolske od Italije. Marsikoga v teh krogih so zmotile Kompatscherjeve besede, da Južna

LJUBLJANA - V Muzeju novejšje zgodovine Slovenije v Ljubljani je v četrtek, ob aktualni občasnih razstavi Prekomorci, potekalo predavanje tržaškega časnikarja, dolgoletnega glavnega urednika slovenskih radijskih in televizijskih programov RAI Saše Rudolfa. V predavanju z naslovom Prostovoljce zbiramo za osvoboditev Julijske krajine je v prvi vrsti osvetlil pomemben prispevek svojega očeta prof. Ivana Rudolfa na tem področju. »Spregovoriti o svojem očetu, ki se je aktivno vključil v organiziranje prekomorskih brigad ni lahko. Za marsikoga je lahko tovrstno predavanje patetično in subjektivno. Pristanem na to, da je lahko »moja« zgodba pristranska,« je v uvodnem nagovoru številno zbrano občinstvo nagovoril Saša Rudolf.

V predavanju, ki je po zagotovitvi dolgoletnega radijskega novinarja, kateremu je bil vedno strogo odmerjen natančen čas poročanja v eter, trajalo natanko 45 minut, je spregovoril o življenju Ivana Rudolfa v Trstu,

o obdobju, ki ga je že kot sedemnajstletnik preživel za rešetkami na ljubljanskem gradu in njegovi pridružiti generalu Maister ter borbi za severno mejo na Koroskem. V nadaljevanju je predstavil obdobje po prvi svetovni vojni. V Šembidu (danes Podnanos), kjer je bil Ivan Rudolf rojen, je namreč vodil tigrovsko celico. Kasneje je moral zaradi svojega delovanja bežati vse do Beograda in kasneje na Bližnji vzhod.

Saša Rudolf je v svojem predavanju posebej osvetlil prav obdobje novačenja prostovoljcev v prekomorske brigade, pri katerem je Ivan Rudolf igral odločilno vlogo. Z vrhovnim poveljnikom angleške vojske na Bližnjem vzhodu, generalom Wawelom, je v imenu Jugoslovanskega odbora iz Italije (predsednik je bil Lonjerčan Čok, tajnik pa Ivan Rudolf) podpisal pogodbo, na podlagi katere je lahko obiskal taborišča zajetih vojnih ujetnikov in tam zbiral primorske fanate. Od leta 1941 do 1944 je s člani odbora prepotoval domala celotno Afriko in uspešno rekrutiral 4000 do 4500 prostovoljcev. Podrobno je predstavil tudi delovanje časnika Bazovica, katerega urednik je bil prav Ivan Rudolf. Časopis je izhajal v Kairu, skupno pa je izšlo kar 135 njegovih števil.

V sklepnem delu je orisal še načrte potencialnega zavezniškega izkrcanja v Istri ter izpostavil usode številnih posameznikov, elitnih padalcev, ki so skrbeli za zvezo med partizani in zavezniki. Posebej je izpostavil »križev pot« Josipa Dolenca z Opčin, telegrafista in strokovnjaka za šifriranje, ki se je kot padalec leta 1944 pridružil partizanom na Čepovanu. Predstavil je še vojno zgodbo Stanka Simčiča, ki naj bi kot podčastnik britanske vojske in kasnejši partizan, inštruktor za sabotaže in miniranje, kot edini uspešno izvedel napad na nemški vlak znotraj raja. Sledile so zgodbe telegrafista Cirila Kobala, padalca in partizana Iva Božiča in številnih drugih. Svoje predavanje je Saša Rudolf sklenil s predstavitvijo tragične skupne usode domala vseh omenjenih fantov, ki so bili v povojni Jugoslaviji praviloma vsi obsojeni vohunstva.

V okviru razstave Prekomorci bo prav tako v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije 23. januarja sledilo še predavanje dr. Gorazda Bajca in dr. Blaža Torkarja z naslovom Zakulisja, puščave, padala: Jugoslovanski odbor iz Italije, prof. Ivan Rudolf in dr. Ivan Marija Čok.

ROŠA

Znanost - Mnenje fizika Alessandra Pascolinija v radijski oddaji Radio3scienza

Utegnejo sirsko kemično orožje pretovoriti v tržaškem pristanišču?

Utegnejo sirsko kemično orožje, ki v teh dneh zapuša tisto državo in ga na podlagi mednarodnih dogovorov čaka uničenje, prepeljati v Trst in ga tam pretovoriti na ameriško ladjo? Na to možnost opozarja fizik Alessandro Pascolini, za katerega je Trst zaradi posebnega statusa proste luke z brezcarinskim območjem verjetno edino pristanišče, s koriščenjem katerega bi se italijanska vlada izognila neposredni vpletenosti v pretovarjanje nevarnih sestavin, ki po veljavni zakonodaji nimajo vstopa na italijansko ozemlje.

Na možnost, da bi lahko Trst, poleg Benetk, prišel v poštev za pretovor orožja, je sicer sredi lanskega decembra namignil tržaški italijanski dnevnik v članku, v katerem je poročal o hrvaški zavrnitvi, da bi orožje pretovorili na Reki in o italijanskem zanimanju za sodelovanje pri operaciji odstranjanja sirskega kemičnega arzenala. Pascolini, ki prihaja z Univerze v Padovi in je izvedenec za znanost in razorožitev, pa je možno, da bi kemično orožje pred uničenjem pretovorili v Trstu, omenil včeraj v okviru oddaje tretje vsedržavne radijske mreže RAI Radio3scienza, ki je posvečena znanosti. V pogovoru z voditeljem oddaje Paoalom Contejem je Pascolini spregovoril o postopkih in načinih uničevanja take vrste orožja ter o tehničnih, logističnih in pravnih aspektih.

Kemično orožje se lahko uniči s sežigom v posebnih sežigalnicah pri temperaturi 1500 stopinj ali pa s hidrolizo, se pravi kemijsko reakcijo, s katero se z vodo, varrekinu in kavstično sodo razbijejo molekule bojnih strupov na sestavine, ki so manj strupene in nevarne in jih je mogoče uporabiti v navadnih industrijskih obratih. Prav ta postopek naj bi prišel v poštev, saj predvideva, da kemično orožje (šlo naj bi za 20 ton iperita in za do 700 ton sestavin, z mešanjem katerih je mogoče ustvariti bojne strupe) pretovorijo na ameriško ladjo, ki je za to posebej opremljena. Pred dnevi je iz sirskega pristanišča Latakia izplula danska ladja, na krovu katere se nahaja del sirskega kemičnega arzenala: ladja je trenutno v mednarodnih vodah in se bo vrnila v Latakio, da natovori še preostali del, nato pa bo odplula proti nekemu italijanskemu pristanišču, katerega ime ni znano.

Ravno tu pride v poštev Trst. Pretovor kemičnega orožja, opozarja Pascolini, mora namreč potekati v opremljenem pristanišču, poleg tega se postavljajo tudi vprašanja, vezana na pravno in carinsko ureditev: Italija namreč na podlagi zakonodaje o kemičnem orožju in preprečevanju mednarodnega terorizma ne dovoljuje vstopa takega orožja na svoje ozemlje, zato je potrebno, da orožje pripluje v prosto luko z brezcarinskim režimom, kar bi italijanski vladi omogočilo, da ni vpletena v pretovor. Edino pristanišče, ki bi ustrezalo tem zahtevam, se mu zdi Trst, ker je iz obdobja Svobodnega tržaškega ozemlja podedoval možnost imeti poseben status, ki predvideva možnost prihoda, prometa in pretovora brez omejitev in carinjenja. Po Pascolinijevem mnenju sta možnosti dve: ali italijanska vlada skuša pridobiti dovoljenje za pretovor kemičnega orožja na lastnem ozemlju ali pa išče pristanišče, kjer bi bilo možno izvesti tak pretovor. (iž)

Bo tržaško pristanišče prizorišče pretovora bojnih strupov?

ARHIV

UNIVERZA - Vprašanje prekernih delavcev v administraciji

Preko 40 uslužbencev na prepihu Sindikati zahtevajo poseg prefektinje

Usoda 44 začasnih zaposlenih uslužbencev tehničnih in administrativnih služb Univerze v Trstu je še vedno nejasna. V letošnjem in prihodnjem letu jim bodo namreč zapadle delovne pogodbe za določen čas, vodstvo univerze pa se še ni izjasnilo o tem, ali jim bo podaljšalo pogodbe oz. spremenilo slednje v pogodbe za nedoločen čas ali pa jim pogodb ne bo obnovilo in se bodo tako znašli na cesti. Vprašanje se vleče že od zadnjega obdobja lanskega leta 2013, pereče pa je postalo po koncu božičnih in novoletnih počitnic, saj se nevarno bliža 31. januar, ko bodo prvi skupini petnajstih uslužbencev zapadle pogodbe, medtem ko se bodo kakim tridesetim iztekle do letošnjega junija, maloštevilnim ostalim pa do avgusta leta 2015.

Doslej ni bilo opaziti znamenj, ki bi nakazovala pozitivno rešitev problema, univerza pa tudi ni ponudila konkretnega jamstva, zato so pokrajinska tajništva področnih sindikatov Flc Cgil, Cisl Univerzita in Uil-Rua okkalcila stanje pripravljenosti in zahtevala, naj se sproži postopek iskanja dogovora, na podlagi katerega bo morala tržaška prefektinja Francesca Adelaide Garufi sklicati obe strani.

Vprašanje je že večkrat odmevalo v krajevnem tisku, oglasili so se sindikati, med uslužbenci univerze pa je bilo zbranih preko štiristo podpisov v podporo prekernim uslužbencem. Položaj le-teh je zelo raznolik, saj so nekateri zaposleni le projektno, nekateri so sodelavci, marsikdo pa je zaposlen že šest, osem ali celo dvanajst let. Pred časom je rektor Maurizio Fermeglia omenil možnost, da bi deset uslužbencev zaposlili za nedoločen čas, del preostalih pa bi lahko zaposlili za določen čas v slučaju objave kakega razpisa, saj okrožnica ministrstva za javno upravo univerzam ne dovoljuje obnovitve pogodb v zapadlosti.

Po mnenju sindikatov pa so rektorjeve napovedi, za katere so med drugim izvedeli iz medijev, saj jim vodstvo univerze ni posredovalo kakega načrta, nejasne, pravni instrument, ki ga je omenjal Fermeglia, pa ne nudi jamstev glede kriterijev izbire. Doslej tudi niso zaznali kakih pozitivnih znakov, tudi sporočil vodstva univerze ni bilo, zato so okkalcili stanje pripravljenosti in zahtevajo poseg prefektinje, o katerem upajo, da bo prispeval k ugotovitvi možnosti dogovora.

Brezplačne nedelje v muzeju

Tudi letos bo Občina Trst poskrbela za brezplačni vstop v muzeje. Vsako drugo nedeljo v mesecu si bodo namreč vsi rojeni oz. bivajoči v mestu in študenti lahko brezplačno ogledali razstavo ali zbirko v raznih mestnih muzejih zgodovine in umetnosti (grad Sv. Justa, muzej Sartorio, muzej vzhodne umetnosti, gledališki muzej Schmidl, muzej Revoltella). Opozoriti velja, da sta v seznam vključena tudi Rižarna in muzej narodnega preporeda (muzej Risorgimento), ki pa je trenutno zaprt.

Baldissera v Fittke

V dvorani Fittke (Mali trg 3, za županstvom) bodo danes ob 18. uri odprli razstavo videmske umetnice Anite Baldissera (1914-2008). Na ogled bo več del v oljnati tehniki, na katerih predstavlja nimfe, kraško pokrajino, marine in nekaj del iz petdesetih let. Razstava bo na ogled do 31. januarja, vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Vstop je prost.

Bolgarka Petrova razstavlja

V prostorih Bottega dell'immagine (Ul. Santa Giustina 11/d) bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo mlade bolgarske umetnice Yulije Petrove »Le finestre sul cielo«. Umetnica ustvarja ikone, lesu vrača življenje, zlasti verski pridih; njena dela bo drevi blagoslovil bolgarski pater. Na ogled bodo do 25. januarja.

Dela na plinskem omrežju

Podjetje AcegasAps bo v prihodnjih dneh začelo z deli na plinskem omrežju v Ul. Monte Grappa, pravzaprav z zamenjavo dosedanjih cevi iz litega železa in ureditvijo še neobstoječih priključkov, hkrati pa bo poskrbelo za zamenjavo dotrajanih cevi vodnega omrežja. Dela naj bi trajala vsaj 45 dni, zato bodo omejeno ulico zaprli za promet.

Popravek

K včerajšnji fotovesti o koncertu na Katinari, ki je sklenil niz Nativitas, dolgujemo bralcem pojasnilo: poleg zbora Tončka Čok iz Lonjerja je na večeru nastopil Nomos Ensemble Wind kvartet, ki je nadomestil napovedani Katizbor.

POKRAJINA TRST - 44 mest Tečaja za ženske brez zaposlitve

Izpopolnjevanje s področja trgovine, turizma in obrtništva

Tržaška pokrajina si je v okviru projekta L'innovazione di genere zamislila dva brezplačna izpopolnjevalna tečaja, ki naj bi privedla do snovanja podjetniških idej s področja trgovine, turizma ali obrtništva. Tečaja sta namenjena brezposelnim ženskam, ki so v kriznem obdobju izgubile službo oz. iščejo zaposlitev. Na voljo je 44 mest, tečaj pa predvideva tako predavanja kot delavnice, na katerih bodo udeleženke spoznale tehnike ustvarjanja z odpadnim materialom, uresničevale bodo ekološki nakit, torbice in dodatke, rute, šale in podobno. Na voljo bodo namreč imele tudi stavbe, na katerih bodo lahko dale duška svoji domišljiji z uporabo najrazličnejših materialov - od klasičnega blaga, do neobičajne plastike ali papirja.

Organizatorji bodo udeleženkam postregli tudi z zelo koristnimi osnovami gospodarstva: zelo zanimivi in aktualni temi bo posvečen celodnevni simpozij, ki se ga bo lahko udeležila širša javnost (23. januarja ob 14.30 v veliki dvorani Trgovinske zbornice).

Tečaja se začneta v ponedeljek, 27. januarja, in bosta trajala 40 ur, vsak udeleženka bo nato prejela potrdilo o udeležbi. Vpisne obrazce lahko najdemo na spletni strani tržaške pokrajine www.provincia.trieste.it (pod geslom - sezione lavoro e orientamento, progetto L'innovazione di genere) oz. v uradih za odnose z javnostmi Trg Vittorio Veneto 4 (od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in četrtek tudi od 15. do 17. ure).

UL. ORIANI - Spor in škoda V piceriji so leteli kozarci

Osebe mobilnega oddelka tržaške kvesture je v četrtek zvečer moralo poseči v neki piceriji v Ulici Oriani, kjer je prišlo do neprijetnega dogodka. Nekaj strank se je namreč hudo sprlo med seboj: med kričanjem je besna skupinica razbila vhodna vrata picerije in nekaj kozarcev. Lastnici picerije naj bi baje celo grozili, zato je prestrašena poklicala na pomoč sile javnega reda. Medtem pa so se razjarjene stranke porazgubile, policisti pa so v neposredni bližini zasledili le enega izmed divjakov, 40-letnega srbskega državljanca A.G.; moškega so prijavi, preiskave pa še potekajo.

Zaporna kazen zaradi kraje

Tržaška mejna policija je pri nekdanjem mejnem prehodu na Fernetičih med rednim preverjanjem avtomobilov, ki vozijo mimo, oz. njihovih voznikov, v četrtek ustavila romunskega državljanca, 46-letnega G.N. s stalnim bivališčem v Italiji. Moški se je ravnokar pripeljal iz Slovenije, ko so ga policisti ustavili in od njega zahtevali osebne dokumente. Po ugotovitvi identitete so moškega zadržali, saj so spoznali, da mora prestati štirimesečno zaporno kazen zaradi kraje v Comu.

ŽUPANSTVO - Pisateljici Susanni Tamaro včeraj podelili zlatega sv. Justa

S knjigami lahko vzljubimo življenje

Če bi življenje bilo pot, bi se ta pot vila navkreber. Citat iz romana Va' dove ti porta il cuore (Pojdi, kamor te vodi srce), ene najbolj prevedenih in prodanih italijanskih knjig zadnjega stoletja, je včeraj dopoldne večkrat odjeknil v dvorani tržaškega občinskega sveta. Izrekel ga je župan Roberto Cosolini, izrekla ga je njegova avtorica, tržaška pisateljica Susanna Tamaro, kateri je združenje tržaških kronistov podelilo nagrado zlati sv. Just. Nagrado, ki je namenjena someščanki ali someščanu, ki se je poklicno uveljavil in v svet ponese ime mesta v zalivu. Med temi je nedvomno tudi tržaška pisateljica, avtorica dvajsetih knjig, med katerimi ji je svetovni sloves prinesel ravno roman Pojdi, kamor te vodi srce, ki je bil preveden v številne jezike (med drugim tudi v slovenščino), prodali pa so kar 16 milijonov izvodov!

Natanko dvajset let po izidu romana se je pisateljica oddolžila tudi rojstno mesto. Ob prisotnosti številnih krajevnih upraviteljev z županom Robertom Cosolinijem in predsednikom občinskega sveta Iztokom Furlaničem na čelu, ji je tradicionalni kipec Tristana Albertija (dar Fundacije CRT) izročil podpredsednik združenja kronistov Furio Baldassi. Podčrtal je, da si drobna Susanna nagrado zasluži že vsaj deset let, a kaj, ko so iz tržaške perspektive »ljudje videti vedno premladi, da bi jih bilo vredno nagraditi«. Leta 2014 je čast naposled doletela tudi 57-letno pisateljico, ki je bralcem celega sveta omo-

Tržaški pisateljici Susanni Tamaro je nagrado podelil novinar Furio Baldassi

FOTO DAMJ@N

gočila, »da preko njenih romanov in literarnih junakov spoznajo Trst in vstopijo v naš svet«.

Novinar Alessandro Mezzena Lona je izpostavil, da se tržaški avtorji s težavo uveljavijo v italijanskem literarnem svetu. Ta usoda je na začetku doletela tudi Susanna Tamaro: njenega prvega romana Illmiz ni želela objaviti nobena založba in bo na knjigarniških policah šele čez nekaj tednov. A sredi 90. let je nepričakovano prišla svetovna uveljavitev, ki se je nad značajsko bolj zdržano pisateljico znesla kot pravo

neurje, na katerega ni bila pripravljena. Med včerajšnjo podelitvijo pa je priznala, da ji je v ponos vedeti, da njene knjige berejo po celem svetu. O tem pričajo nekatere anekdote: moški, ki je v nekem dvigalu v Ekvadorju prebiral njeno knjigo in jo prepoznal; muslimanski poslovni partner njenega brata, ki je delovno kosilo v Indiji raje zamenjal za pogovor o Susanninih knjigah. Ali pa tisti japonski bralec, ki ji je poslal platno, na katerega je v japonski pisavi zapisal tisti citat iz romana: če je življenje pot, potem se ta pot vije nav-

kreber. Isti stavek je našla napisanega tudi na tisočaku nekdanjih lir.

Z najnovejšo avtobiografsko knjigo Ogni angelo è tremendo (Vsak angel je strašen) zaključujem nek cikel, je še dejala nagrajenka, ki kljub temu ne namerava odložiti peresa (in tipkovnice). Raje bi spet napisala kako otroško knjigo, ali se posvetila opisovanju svojih ljubljenskih živalih. »Upam, da bodo bralci v teh knjigah spoznali tudi mojo zabavno plat. Kajti knjige obstajajo zato, da z njihovo pomočjo vzljubimo življenje.« (pd)

Novoletni koncert SKD Tabor na Opčinah

Po zelo bogatem decembru, ko so pri SKD Tabor ponudili vrsto prireditev tako za odrasle kot tudi za najmlajše, bodo openski kulturni delavci s prijatelji praznično zakorakali tudi v januar. Jutri ob 18. uri bo namreč v sklopu Openskih glasbenih srečanj že tradicionalni novoletni koncert. Letos prihaja v goste Trobilni ansambel Glasbene šole Koper, pod dirigentsko paličico Borisa Benčiča.

Oktober 2011 so na Glasbeni šoli Koper ustanovili trobilni ansambel, namenjen predvsem učencem višjih razredov GŠ Koper, Izole, Pirana ter oddelka Marezige in dijakom Umetniške gimnazije Koper. Poleg učiteljev, ki redno sodelujejo na delavnicah ter nastopih, gre velika заслuga tudi ravnatelju GŠ Koper, prof. Iztoku Babniku, saj se je ta zavzel za delovanje ansambla ter organiziral vrsto nastopov, ki so pripomogli k utrditvi sestava ter omogočili celo vrsto samostojnih koncertov. Prvič se je zasedba zbrala na štirimesečni delavnici, ki se je zaključila s koncertom na Glasbeni šoli Koper. Odziv publike kot tudi izjavljalec je bil izredno pozitiven, zato so si zadali nalogo, da nadaljujejo z dejavnostjo. Repertoar predstavlja filmska in klasična glasba, tudi rock, jazz in zabavne uspešnice, ki jih 25-članski sestav izvaja z navdušenostjo mladostnikov in izkušnjami zrelih izvajalcev. Na sporedu bodo Leopold Mozart, Ennio Morricone, John Williams, Bert Paige, Edvard Grieg, Massimiliano Ciafrei, Bill Conti.

Z jutrišnjim koncertom se dejansko tudi zaključuje uspešna pobuda openskih trgovcev Skupaj na Opčinah, ki je v prazničnih dneh povežala v zaključen sklop pobude velikega števila kulturnih, rekreacijskih, verskih in družbenih dejavnikov na Opčinah in v okolici.

ZADNJA VEST - Sinoči na območju Bošketa Gasilci in policisti iskali pogrešanega moškega

Na območju Bošketa nad Sv. Ivanom je sinoči potekala obsežna iskalna akcija, v kateri je sodelovalo okrog dvajset gasilcev in policistov ter nekaj izurjenih psov. Začeli naj bi jo okrog 21. ure, na podlagi nam razpoložljivih informacij naj bi v gozdiču, ki je priljubljen kraj rekreacije, iskali moškega, starega okrog štirideset let, ki je izginil v popoldanskih urah.

Na parkirišču nasproti vhoda v Vilo Revoltella je bilo v poznih večernih urah parkiranih več gasilskih in policijskih vozil. Zbralo so je tudi nekaj sorodnikov in prijateljev pogrešane osebe.

Ko smo okrog polnoči zapirali redakcijo, je bila iskalna akcija še v teku. Reševalci pa niso želeli dati izjav.

GASTRONOMIJA - V reviji Grandi Salumi in vodniku Foodies 2014

Gambero Rosso nagradil odličnost tržaškega Masè

Tržaško zgodovinsko podjetje suhomesnatih proizvodov Masè, ki ima svoj sedež v Dolini, si je prislužilo priznanje za odličnost, ki ga podeljuje revija Gambero Rosso. Sicer je priznanje tokrat celo dvojno, saj je tržaška suhomesnata proizvodnja omenjena tako v reviji *Grandi Salumi*, kot v vodniku *Foodies 2014*, ki je posvečena ljubiteljem dobre hrane.

V reviji *Grandi Salumi* najdemo namreč izbor suhomesnatih odličnosti na državni ravni, za katerega skrbi skupina strokovnjakov, *Foodies 2014* pa ponuja izbor lokalov, kjer sta hrana in pijača pravi užitek. Med temi najdemo po novem tudi delikateso Masè - pravzaprav je to že nekakšna restavracija v malem - v središčni Uli. San Nicolò, kjer lahko stranke naročijo krožnik ali sendvič s tipično tržaškim pečenim pršutom ali pa kako drugo izmed tržaških ali istrskih specialitet. Lokal, kjer sta tako dopoldanski kot večerni aperitiv pravi stalnici, se lahko po novem torej ponaša z nalepko odličnosti Gambero Rosso.

Seznam lokalov s slastno hrano in pristno kapljico sestavljajo sladokusci sami, ki pri svojih ocenah upoštevajo ob kulinaricni ponudbi tudi vzdušje v lokalu in pa urejenost prostorov. Ob pečenem pršutu, ki ga strankam servirajo z nari-banim hrenom, lahko v tržaškem lokalu vsakdo okusi odlična lokalna vina ter nabavi hrano za dom.

Podjetje Masè ima v deželi FJK 23 delikates oz. lokalov, v prihodnjih treh letih pa načrtuje, da bi svoje proizvode ponujalo še v dodatnih dvajsetih, na državni ravni pa lahko prešteje vsaj 50 tovrstnih lokalov-prodajaln. Več kot spodbuden začetek leta torej ...

Delikatesa v Ulici San Nicolò

ARHIV

V gledališču La Contrada angleščina z Mrs. Grey

Gledališče La Contrada začinja novo pobudo za svoje najmlajše gledalce, stare od 3 do 6 let.. Od 11. januarja do 8. februarja bo vsako soboto popoldne v dvoranci v Ulici dei Fabbri srečanje z Mrs. Grey and & Me. V nizu predstav, ki bodo otroke zabavale, se bodo gledalci tudi srečevali z angleškim jezikom. Mlada Paola bo po sledih skakljajče skodelice prišla v London v starinaro gospe Grey, kjer bodo stari predmeti pripovedovali svoje zgodbe, v italijanščini s prvinami angleščine. Gospo Grey igra Sara Cechet Woodcock, italijanska igralka, ki ji je angleščina materin jezik, medtem mlado Paolo igra Enza De Rose.

Srečanja se bodo začela ob 15.30; vstopnica stane 5 €. Dodatne informacije dobite na telefonski številki 040.390613, na spletni strani teatrotagazzi@contrada.it ali na naslovu www.contradateatrotagazzi.it.

INTERVJU Z ZGODOVINARJEM - Letos sto let od začeta 1. sv. vojne

Andrej Rahten: Na pariški mirovni konferenci o slovenskem ozemlju obveljala dvojna merila

Po sarajevskem atentatu je v ključnem trenutku številne državnike zapustila modrost in sposobnost realnega presojanja položaja. Na pariški mirovni konferenci pa so - ob upoštevanju zloglasnega londonskega pakta iz leta 1915 - pri slovenskem dosjeju obveljala dvojna merila, je v pogovoru za STA ocenil zgodovinar Andrej Rahten.

Kakšen bi bil svet danes, če pred 100 leti ne bi bilo prve svetovne vojne, vojne ki naj bi, kot so takrat menili, končala vse vojne?

Kot zgodovinar se do takšnih usodnih pogojnikov težko opredeljujem. Še najbolj gotovo je trditi, da brez prve ne bi bilo druge svetovne vojne.

Bi se bilo mogoče prvi svetovni vojni izogniti?

Verjetnost, da bodo prav balkanski zapleti povzročili vojno svetovnih razsežnosti, se večini državnikov v začetku 20. stoletja ni zdela velika. Precej bolj so se zdeli usodni boji za kolonije med velesilami. Še zlasti to velja za marioške krize, ki so si sledile ena za drugo. Evropski koncert je dolgo vzdrževal ravnotežje moči in učinkovito reševal konflikte med velesilami. A nemškemu cesarju Viljemu II. je uspelo z velikopotezno izgradnjo Visokomorske flote in s serijo manjših diplomatskih zmag zblížiti Veliko Britanijo, Francijo in Rusijo; torej tri velesile, za katere se je zdelo, da ne bodo nikoli sposobne preseči rivalstev v kolonijah. Šele v takšni konstelaciji velesil je lahko postalo neko teroristično dejanje na Balkanu sprožilec svetovnega spopada. Po sarajevskem atentatu je v ključnem trenutku številne državnike zapustila modrost in sposobnost realnega presojanja položaja.

Christopher Clark, avtor trenutno najbolj prodajane knjige o vzrokih prve svetovne vojne, jih je posrečeno označil za »mesečnike«. Pri tem seveda ne mislim samo na načrte nemških imperialistov, ampak tudi na francoske ambicije po vrnitvi Alzacije in Lorene, ki so v kombinaciji s finančno podporo gradnji ruskih strateških železnic vzbujale upravičene bojazni v Berlinu.

Ali je bil vstop ZDA v vojno odločilnega pomena?

Vstop ZDA je odločilno prevesil razmerje sil v korist Antante: z zajetnimi krediti, pošiljkami surovin in vojaškega materiala, v končni fazi pa tudi s svežimi četami, s katerimi so podprle vojne napore izčrpanih britanskih in francoskih čet. A ta vstop je imel še eno razsežnost globalnega pomena. Že v prvem letu vojne je ZDA uspelo likvidirati dolgove do Velike Britanije in Francije, ki jima ni preostalo drugega, kot da se zadolžita pri Američanih, da sta lahko od njih kupovali življenjsko potreben material in surovine. Tako so ZDA prevzele vlogo prvega svetovnega posojilodajalca, ki jo je do tedaj imela Velika Britanija. Finančni center sveta se je torej preselil iz City na Wall Street.

Kaj so pomenile mirovne pogodbe, s katerimi se je končala prva svetovna vojna, za razvoj dogodkov po koncu vojne?

S koncem prve svetovne vojne so z zemljevida sveta izginili štirje imperiji: habsburški, hohenzollernski, romanovski in (z manjšim zamikom) osmanski. Vojno so dobile zahodne velesile - Francija, Velika Britanija in

ZDA, klubu zmagovalk sta pripadali tudi Italija in Japonska. Vendar v nasprotju z avstrijskim kanclerjem Klemensom von Metternichom, ki je stoletje prej zagovarjal udeležbo zunanega ministra poražene Francije Talleyranda na dunajskem kongresu, nove zmagovalke niso dovolile, da bi tudi po-

Andrej Rahten

ARHIV

ražena Nemčija sodelovala pri pogajanjih na pariški konferenci.

Razmerje med nagradami zmagovalcem in kaznimi za poražence je bilo povsem v nasprotju z diplomatskimi prometimi 18. in 19. stoletja. Poleg »evropskega hegemonu« Francije, z določenimi rezervami pa tudi Velike Britanije, so ga v naslednjih letih najbolj zagrizeno branile štiri vzhodno- in srednjeevropske države, ki so nastale na ruševinah propadlega habsburškega imperija: Češkoslovaška, Kraljevina SHS, Poljska in Romunija. Kot protiutež je v Srednji Evropi nastala skupina držav, ki so težile k reviziji mirovnih sporazumov: nemška weimarska republika, republika Nemška Avstrija in Madžarska. Revizionističnim državam se je kmalu priključila še Italija. Tudi Društvo narodov, ki je bilo veliki projekt ameriškega predsednika Woodrowa Wilsona, ni uspelo izoblikovati dovolj učinkovitih mehanizmov za reševanje mednarodnih sporov. Ali bolje rečeno: za kaj takšnega je zmanjkalo politične volje.

Prva svetovna vojna je prinesla premike v vojskovanju, nove vrste orožja, veliko število mrtvih tudi med civilisti. Je prva svetovna vojna vendarle prinesla kak pozitiven premik v razvoju sveta?

Predlani umrli britanski zgodovinar Eric Hobsbawm je konec prve svetovne vojne opisal z naslednjo ugotovitvijo: »Človeštvo je preživelo. Vseeno pa se je velika zgradba civilizacije 19. stoletja sesedla v plamenih vojne, ko so se zrušili njeni stebri.« Tehnološki do-

sežki, ki jih navajate, so bili zlorabljeni v vojne namene, kar seveda relativizira vse razprave o napredku.

Kako je prva svetovna vojna vplivala na sedanje slovensko ozemlje?

Na pariški mirovni konferenci so - ob upoštevanju zloglasnega londonskega pakta iz leta 1915 - pri slovenskem dosjeju obveljala dvojna merila.

Zmagovite velesile iz obzira do Italije namreč niso dovolile referendumu za slovensko etnično ozemlje, ki si ga je hotela prisvojiti Italija, čeprav so ga delegati Kraljevine SHS zahtevali. In obratno: čeprav so jugoslovanski delegati nasprotovali plebiscitu na Koroškem, so zavezniki podprli Avstrije in omogočili razpis plebiscita, ki se je za jugoslovansko stran končal s porazom.

Ali je mogoče potegniti vzporednice s položajem sveta, predvsem Evrope, tik pred prvo svetovno vojno, in sedanjo globalno finančno in družbeno krizo, tudi trenutno krizo vrednot?

Vzporednic s predvečerom prve svetovne vojne ne vidim. Mislim, da je prej mogoče govoriti, da je prav vojna prekinila neko obdobje stabilnosti, ki so ga številni označevali za »zlato dobo človeštva«. Z versajskim mirom se je začela dvajsetletna kriza, ki se je iztekla v drugo svetovno vojno.

Ob tem se največkrat citirajo besede poveljnika francoske armade, maršala Ferdinand Foch, ki je po podpisu versajske pogodbe izjavil: »To ni mir; to je zgolj premirje za dvajset let.« Res so vojni sledila leta upanja, ki so pripeljala do uspešnega gospodarskega okrevanja. Toda bila so prekinjena z veliko finančno krizo že leta 1929 in prišla je velika depresija. Upati je, da se bo sodobni svet znal izogniti scenarijem, ki se ponujajo na slabih izkušnjah tridesetih let preteklega stoletja.

BiH še vedno ostaja sod smodnika?

Bosna in Hercegovina je po razpadu habsburške monarhije doživela dve vojni, ki sta po grozovitosti presegli najtemnejše bojzani. Če se je v obdobju Titove Jugoslavije zdelo, da se narodnostna in verska nasprotja, ki so udarila na plano med drugo svetovno vojno, ne morejo ponoviti, je bila realnost devetdesetih let 20. stoletja drugačna. Na srečo je mednarodna skupnost po začetnem omahovanju aktivno posegla v reševanje omenjenih konfliktov in postavila temelje trajnejši stabilnosti, s čimer je tudi balkanski sod smodnika ostal brez zažigalne vrvice. (STA)

SLOVENIJA TA TEDEN

Korupcija je še trdno v sedlu

DARJA KOCBEK

Leto dni je minilo, odkar je komisija za boj proti korupciji objavila poročilo, da predsednik takratne desnosredinske vlade in Slovenske demokratske stranke (SDS) Janez Janša in predsednik takrat največje opozicijske stranke Pozitivne Slovenije (PS) in ljubljanski župan Zoran Janković nista znala pojasniti izvora precejšnjega dela svojega premoženja. Oba sta potem izgubila položaja, Janša je moral zapustiti stol predsednika vlade, Janković pa ni več predsednik stranke, a sta še vedno pomembna člana slovenske politične elite. Janša je predsednik SDS, Janković ljubljanski župan, ki ima iz ozadja še vedno močan vpliv na največjo stranko sedanje levsredinske vladne koalicije PS.

Kljub kasnejši objavi posnetkov njunih zaslišanj na komisiji, na katerih je bilo mogoče jasno slišati, da nista znala povedati, od kod jima določeno premoženje, oboje še danes ponavljata, da nista imela možnosti dokazati svojega prava, obtožujeta člana komisije pristanskosti in političnih motivov ter napovedujeta, da bosta s tožbami dokazala svoj prav in protipravost poročila. Namesto njunega popolnega slovesa od politike in javnih funkcij je nato pred mesecem in pol odstopil celoten senat komisije za preprečevanje korupcije.

V SDS so ob obletnici izdaje poročila za Slovensko tiskovno agencijo povedali, da se je v enem letu popolnoma in dokončno izkazalo, da je bilo poročilo komisije za preprečevanje korupcije protipravno in politično motivirano. Zoran Janković pa je napovedal, da bo tožil podpredsednika komisije Roka Praprotnika, ki da je z določenimi izjavami, tudi na družbenem omrežju Twitter, posegel v njegovo dobro ime.

Državljan, ki so po objavi poročila na množičnih shodih zahtevali odhod skorumpirane politične elite, so se že spomladi lani umaknili z ulic. Toleranca do korupcije je v Sloveniji kljub odmevnim kriminalističnim preiskavam - tudi pri Jankoviću in njegovih sinovih - in obsodbi Janeza Janše na prvi stopnji za kazniva dejanja, povezana z dajanjem ali sprejemanjem daril za nezakonito posredovanje v postopku izbora in nakupa finskih oklepnikov Patria, tako še zmeraj visoka.

Eden od projektov, ki se ga že vse od začetka drži sum korupcije in prevlade zasebnih interesov nad javnim, za katerega je komisija za preprečevanje korupcije pred dvema letoma ugotovila netransparentnost, pomanjkljiv nad-

zor, politične in lobistične vplive, korupcijo in nasprotje interesov, je gradnja šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ 6). Ta projekt se je v desetih letih podražil s 650 milijonov na 1,44 milijarde evrov, kar pa gotovo še ni končni znesek.

Pred pol leta je minister za infrastrukturo in prostor v sedanji levsredinski vladi Samo Omerzel napovedal šesto inako investicijskega programa, »ki bo poveljal na osnovi nastalih dejstev, kakšna bo profitabilnost tega projekta; ali bomo delali z dobičkom ali bomo delali z izgubo, ali ima smisel, da sam projekt, sama termoelektrarna, sploh deluje, ali ga nima.«

Vlada je v tem tednu razpravljala o treh možnih scenarijih usode tega projekta. Ministrski zbor je obravnaval scenarij A, da gredo z investicijo naprej, scenarij B, da investicijo začasno zaustavijo in z njo nadaljujejo po razjasnitvi vseh vprašanj, in scenarij C, da investicijo zaustavijo. Omerzel je pojasnil, da je bila razprava na seji burna, da se mnenja koalicijskih partnerjev o prihodnosti investicije razlikujejo. Končne odločitve pa ministri še niso sprejeli, po Omerzelovih besedah je pomembno, »da bomo kot vlada na tem delu naprej na dnevi bazi«. Najbrž bodo res morali, kajti iz Evropske investicijske banke je konec lanskega leta prišlo pismo z zahtevo po poročilu o izvedbi projekta in blagim namigom, da bi banka utegnila zamrzniti več stonilijonski kredit, za katerega je poročila dala država.

Samo Omerzel pa je tudi minister, ki je v zadnjem času sam na udaru zaradi vedno novih ugotovitev, da ne zna razlikovati med svojim zasebnim in javnim interesom. Komercialna televizija je ta teden razkrila, da je njegovo podjetje Lastinski še v času, ko je že bil minister, prek naročilnic poslovalo z državno avtocestno družbo Dars, ki sodi v njegov ministrski resor. V štirih ločenih naročilih od decembra 2008 do oktobra lani je sklenilo za 22.000 evrov poslov. Ker je po zakonu o javnih naročilih za vsa naročila blaga in storitev nad 20.000 evrov obvezen javni razpis, obstaja sum, da gre za drobljenje posla, s katerim se določeno podjetje na trgu izogne ostali konkurenci. Po podatkih, ki jih je objavil časopis Finance, je podjetje Lastinski prejšnji mesec prejelo 75.000 evrov nakazila od gospodarskega ministrstva. Samo Omerzel pa že dva meseca zatrjuje, da z državo ne dela več in da ni storil nič takega, zaradi česar bi moral odstopiti.

PREŠERNOVA PRIZNANJA - Po odločitvi UO o podelitvi nagrade sklada Jožetu Možini Odstop strokovne komisije Prešernovega sklada sprožil burne odzive

Odstop strokovne komisije Prešernovega sklada za scenske umetnosti zaradi odločitve UO o letošnji nagradi Jožetu Možini je sprožil burne odzive.

Svetovni slovenski kongres in Svet slovenskih organizacij iz Italije kot dva izmed sopredlagateljev letošnje nagrade Prešernovega sklada Možini sta zgrožena nad nizko kulturno ravnilo in omalovaževanjem avtorja filma o Pedru Opeki, ki jih je bilo v zadnjih dneh zaslediti v nekaterih slovenskih medijih, so zapisali v sporočilu za javnost. »To je sramota za slovensko kulturo in tiste medije, ki so v to vpleteni,« so zapisali. Kot poudarjajo, spoštujeta različna mnenja, tudi na področju kulture in umetnosti, vendar pa tako žaljiva in koordinirana kampanja zoper umetniški izdelok in avtorja presega mejo sprejemljivega in dodatno poslabšuje stanje slovenske kulture.

»Če kaj, je prav film Pedro Opeka, dober prijatelj v slovenski prostor vnesel sporočila sožitja,

pravičnosti, ljubezni, človekoljubja, skratka tistega, kar predstavlja kulturo v najširšem in najpomembnejšem pomenu besede. In tistega, kar Slovenija sedaj najbolj potrebuje,« menijo. Avtor je s tem delom po njihovem prepričanju pomembno in pozitivno prispeval k slovenski kulturi ter njeni promociji tudi v tujini. Zato je toliko bolj žalostno, da je film, ki ga je z navdušenjem sprejela tudi množica slovenskih gledalcev, tako grobo napaden, avtor pa žaljivo osebno diskreditiran. Svetovni slovenski kongres in Svet slovenskih organizacij iz Italije zato UO pozivata, naj ne »podlega primitivnim političnim in medijskim pritiskom«.

Stranka Solidarnost pa je v sporočilu za javnost zapisala, da ostro protestira proti odločitvi UO v nasprotju z mnenjem strokovne komisije in zahteva nemudeno odstop celotnega upravnega odbora. Gre za novo degradacijo stroke v uradnih državnih institucijah. Poleg tega gre tudi za grobo krši-

tev zakonodaje, ki določa, da mora UO svoje odločitve sprejemati na podlagi mnenj svojih strokovnih komisij. Ob tem v Solidarnosti menijo, da je izjava ministra za kulturo, da bo s sodelavci proučil potrebnost zakonskih sprememb na tem področju, popolnoma nepotrebna, saj sta zakon in tudi sedanja praksa podeljevanja Prešernovih nagrad popolnoma jasna in nedvoumna.

Solidarnost je poleg tega izrazila polno podporo strokovni komisiji za scensko umetnost in njeni odločitvi, da odstopi. To je po njihovem mnenju namreč na žalost edini način, da članice in člani komisije ohranijo svojo strokovno integriteto.

Upravni odbor (UO) Prešernovega sklada se je za podelitev nagrade Prešernovega sklada Jožetu Možini za dokumentarec Pedro Opeka, dober prijatelj odločil mimo izbora komisije, kar je v nasprotju z določili zakona o Prešernovi nagradi in statutu Prešernovega sklada. (STA)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Slovenska praižvedba na malem odru

Spiro Scimone in njegov ironični pogled na današnjo brezobzirno družbo

Enodejanki Dvorišče in Koli v nazorni odčitavi Marka Sosiča in prepričljivi interpretaciji četverice igralcev

Koliko ljudi je zbežalo na kole in od tam preverja prostranost »blatnega morja«? Smo tudi mi med njimi? Koliko ljudi opazi »nevidne«, ki so se zatekli na umazana dvorišča? Koliko ljudi dojamemo, da statistike o »ljudeh na robu« zadevajo soljudi in da je korak med »produktivnimi« in »odvečnimi« kratek? Ni tako težko, ni tako nemogoče, da iz soja luči toneš v temo. Sodobni italijanski dramatik Spiro Scimone se je s svojstveno gledališko in siceršnje govoricno – v izvorniku rad uporablja sicilščino – lotil prikaza življenja ljudi, odrinjenih na družbeni rob. Pravzaprav v nekaterih delih načenja vprašanje smiselnosti življenja. Navdve hvalevredno in pogumno dejanje umetniškega vodstva Slovenskega stalnega gledališča je bila uvrstitev v abonmajski program dveh enodejank tega sodobnega italijanskega avtorja, ki je doma med najbolj nagrajenimi, v tujini pa med najbolj uprizorjenimi. Njegova dela so namreč prevedli v številne jezike. Izbrani deli, Dvorišče (Il cortile, 2003) in Koli (Pali, 2009) sta ob nastanku prejeli nagrado UBU, ki je med najbolj prestižnimi v italijanskem prostoru, tokrat pa sta v slovenščini prvič na odru. Režiser Marko Sosič, ki se je z avtorjevimi deli (Kuverta) že uspešno preizkusil, je enodejanki povezal, čeprav ostajata povsem samostojni enoti. Vsaka s svojimi značilnostmi. Vsaka odraža čas, ko je nastala, tako glede splošnega dogajanja kot avtorjevega zorenja. V trdno oporo režiserju je bil dognan prevod Srečka Fišerja.

Avtor pripoveduje, ne razlaga, ko pa nekdo drugi vzame v roko tekst, ga mora pojasniti. Besede so povedane v drugem jeziku, izoblikovane so se v različnem kontekstu. V tem, slovenskem primeru pa ni na odru avtorja teksta: Spiro Scimone namreč tudi nastopa v svojih delih. In torej v dvojni vlogi močno zaznamuje podajanje svojih del, ki se na odru razvijajo v nekakšni svojstveni mešanici absurda, groteske in grenke ironije. Pogled od zunaj je velikokrat prodornejši, predvsem pa se podajanje mora nasloniti na večjo mero jasnejšega prikaza situacij. V tem je imel Marko Sosič srečno roko, saj je zvestobi črki in duhu napisanega dodal smiselnost prikaza. Imel je tudi dobre sodelavce: ob že omenjenem prevajalcu so to še scenograf Peter Fur-

Desno prizor iz enodejanke Koli, spodaj pa iz igre Dvorišče

FOTO DAMJ@N

lan, kostumograf Igor Pahor, skladatelj Stefano Schiraldi, lektor Jože Faganel, oblikovalec luči Peter Korošič, medtem ko je Mauro Cheber igralca privajal na igranje trobente. In seveda igralci, ki so vedno najbolj izpostavljena »fronta«. Tokrat je bila zasedba povsem domača (hišna) in moška: Primož Forte, Vladimir Jurc, Romeo Grebenšek in Luka Cimprič. Odlično so sledili režiserjevemu konceptu in nihali med smešnim in trpkim, realnim in namišljenim. Če si se poglubil v pripoved, si spoznal, da je ta v zasnovi strašna, vendar prikazovanje ni bilo odbijajoče. Tudi obsojalo ni. Prikazovalo je z neusmiljeno ironijo. Kljub vsemu pa nakazovalo možnost izhoda. Za vpletene v zgodbo. Torej za vse nas.

Najprej zremo na Dvorišče. Ne na lepo urejeno, na zanikrno, s smetmi prekrito, med katerimi se sprehajajo miši. Posebno ena, ki s svojimi zobki načinja noge Peppeja (Primož Forte). Ta nemočno in brezciljno preživlja dneve sede, skorajda se ne more več dvigniti. Na zanemarjeno dvorišče se vrne Tano (Vladimir Jurc) s polno vrečo »najnujnejšega«, ki svojemu prijatelju pomaga. Tako se v popolni odrinjenosti od »realnega« sveta v precejšnji solidarnosti odvija življenje dveh malih ljudi na dnu, ki pa spoznata, da je lahko kdo še tudi pod dnom. Lovita osvraženo miš, pa se prikaže Eden (Ro-

meo Grebenšek), ki so ga vsi in vse zapustili (žena se je sicer vrnila). Ta ne hodi več, samo še plazi se in opreza za hrano. Enodejanka Dvorišče, predstavljena leta 2003, je še zasnovana v govorici teatra absurda, kot ga je takrat interpretiral Spiro Scimone.

Koli so nastali šest let kasneje

(2009) in so – za gledalca – nazornejši. In ta enodejanka se veže na italijansko aktualnost. Vsebuje namreč precej odkrit namig na politika, »poslanega od očeta« in ki rad pripoveduje vice. Za italijanske gledalce in vse, ki jim je namig jasan, priložnost več, da razpotegnjejo usta v nasme, še posebej zdaj,

ko politikova zvezda ni več tako svetla in visoko na nebu.

Najbolj ironično-duhovite dialoge je avtor položil v usta Ožgani (Vladimir Jurc), ženske v interpretaciji moškega, ki se je povzpela na kol. Z njo na drek (merda v originalu) z drugega kola gleda Brezroki (Romeo Grebenšek). Skupaj razmišljata, če bi lahko pravzaprav ta masa postala morje. Ali pa bi jo doživljali kot morje. Na prizorišče bučno vdreta Črni (Primož Forte) z bobnom in Drugi (Luka Cimprič), ki skuša igrati na trobento. Predvsem pa skuša pripovedovati vice. Ne pripovedovati, brez besed podati en sam samcat vic: kokoš, ki znese jajce. Ožgana, ki se od časa do časa obrne na »očeta« z najrazličnejšimi prošnjami, in veliko resnobnejši Brezroki, le prepričata prišleca, da zasedeta kol. Na kolu si namreč nad drekom, gledaš nanj, in lahko upaš ali pa celo načrtuješ, da ne boš potonil v njem. Zaživel boš kot človek. Zato potrebuješ lastno dostojanstvo, kateremu se Scimonejevi liki nikoli ne odpovedo, in pa sodelovanje drugih. Ki jih moraš prepričati. Najprej pa je treba vedeti, pričem smo. In v tem je Spiro Scimone s svojim gledališčem neusmiljeno prodoren.

Breda Pahor

TOMIZZEV DUH

Le roka lahko

MILAN RAKOVAC

Kolektivni nabožno-laicistični party je zaenkrat minil. Vse je party: božič, novo leto, prvi maj ... Za čas brez praznikov, imamo party-otoka Pag in Hvar, kjer se 24 ur na dan zvijamo s coco+vodko v roki in snifamo ... Nekoč smo imeli Partijo, zdaj imamo party ...

Bi bilo morda treba storiti nekaj podobnega kot Pol Pot, ki je meščane iz Phnom Penha nagnal na riževa polja, kjer so morali uporabljati roke in spoštovati fizično delo? Skušam se šaliti, seveda, ampak naša roka, ki je iz nas naredila človeka, drži le še pivo in s smartphona pošilja sms. A ta roka je ustvarila um, saj so, kot zapiše Krleža, možgani največja prepreka razumu, zdravi pameti. Roka signalizira možganom: čuj, jaz lahko zgradim hišo in napišem knjigo. A res, pravijo neumni možgani, potem pa malce premislijo, si izmislijo črko in pošljejo roki signal. Ne možgani, ona, roka zapiše. Sedaj postaja odvečna.

Mike Bongiorno nam je pred pol stoletja iz Amerike prinesel vse kar smo potrebovali za življenje: televizijo. Dolgo je trajalo, da smo se naučili najpomembnejšega: allegria! Allegria! Se je v kamere Rai-a krohotal Mike. Najprej smo se držali, kot bi požrli metlo, potem pa smo se tudi sami pričeli butasto smehljati: allegria! Allegria! Sedaj smo del prismojenega cirkusa vsi: parlamenti, dvori, sindikati; ni jasno, kdo je klovn, kdo hodi po vrvi, kdo se ziba na trapezu. Smejemo se, papagaji, opice (naj mi oprostijo opičji bratje, oni se ne režijo brez razloga), polži iz pleistocena (glej citat nižje). Vse je šov, vse je smešno: vlak je blizu Šibenika povozil

mlad par, 16 in 19 let, njuna prijateljica se v kameru hrvaške televizije smehlja, ko govori o tragičnem dogodku: seveda ji ni do smeha, ampak moraš se smehljati, tu je kamera! Ker se na TV nenehno smehljajo vsi, premierji in komentatorji, škofoje in ugrabitelji, tajnice in paralitiki, Angela na berglah in poraženci reality šova ...

»Fermin Romero de Torres, ki je bil vselej na tekočem z različnimi izumi, je napovedal, kaj se bo zgodilo. - Televizija je Antikrist, dragi prijatelj Daniel, in tole vam rečem; čez tri-štiri generacije ljudje še prdniti ne bodo znali več, človek se bo vrnil v jamo, v srednjeveško divjaštvo, na stopnjo neumnosti, ki jo je še lazar iz pleistocena presegel. Tega sveta ne bo uničila atomska bomba kot pišejo časopisi, svet bo umrl od smeha, od banalnosti, od posmehovanja vsemu, vse bo le še vic, slaba šala ...«. Iz romana »Senca vetra« španskega pisatelja, scenarista in novinarja Carlosa Ruiz de Zafona. Svet ponika v peklensko fojbo, mi pa še kar smehljamo.

Piše Franc Miklošič za Delo: »Roke so človekove veje, brez katerih kakor drevo ne stoji in ne raste v svojo naravno usodo ... Tako so naše roke najzanesljivejša zveza s sočlovekom, nepogrešljiv pripomoček za povezavo z zemeljskim svetom in sklenjenim v molitev so celo podelili dostop do kakršnegakoli in kateregakoli že boga. In obenem so najbolj izpopolnjeno orodje človeka za krmarjenje lastnega življenja pa tudi za pomoč pri krmarjenju drugim. S časopisnih strani pa vsak dan razbiramo, da tudi ubijajo, kradejo in mrcvarijo, kar dosežejo. In to prav tiste roke, ki

so prej prav tako v dlani stiskale dobre želje« ...

Lipo pametin dva para ruk ča san ih gleda kako da su bojže: moj did Jure z rukami bi dela sve ča češ: kampion regimente u rasklapanju i sklapanju mitralje schwarz-lose, najbolje pašture za blago viezati, bačvu načiniti, najliplju spрту uplesti, sam načiniti najbolji vuoz ma bolje nego kovavč Palman iz Sutlavričea. E dopo sior Gigi de drío-la-Rena de Pola – che el girava film per Blocco 7, sonava la fisarmonica e se balava, disegnava i proletari polesani, fassava la stafeta per compagno Tito e giogava tresette meio de tutti quanti ...

Roka je bila od vedno moja fascinacija, kot številni pisci, sem o roki napisal tudi nekaj pesmi, tule je stih: *Ruka na ruku roka za ruku zguor ruke roka.*

I spod njih jopet roka. I pliešu šaltin sve čiste ruke istrijsanke mučne težačke i hiže nan se, biš reka, same zidaju, pak ala valje gori griedu h nebu, pak ala svi na baladur zakantati i zatancati.

Te postpraznične vrstice pišem v blagem obupu zaradi atrofije najboljšega dela človeškega telesa in kulture. Potem vidim, da so v Sisku odprli šolo pletenja za otroke in odrasle. Gledam otroške prste, ki spretno pletoje in vezeje: roka se torej vrača, morda spet prevzame komando. Obei so, čeprav strokovnjaki ugotavljajo, da imajo mladi vse bolj krepke palce, ker z njim nenehno smsirajo ... Bolje palec kot nič.

Kdo nas more rešiti? Le roka lahko.

RIGA - Ob optimističnih tonih evropskih voditeljev

Latvija postala 18. članica evroobmočja ob dokajšnji skepsi svojih državljanov

Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy, latvijski premier (v odstopu) Valdis Dombrovskis in predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso na slovesnosti ob uvedbi evra v Rigi

ANSA

RIGA / BRUSELJ - Voditelji Evropske unije so na včerajšnji slovesnosti, ki so jo pripravili v Rigi ob letošnjem prevzemu evra v Latviji, izrazili optimizem, da bo tudi sosednja Litva že leta 2015 postala članica območja z evrom. Predsednik Evropskega sveta Herman van Rompuy je poudaril, da se bo s tem zaokrožil vstop vseh treh baltskih držav v evrsko območje. Enakega mnenja je bil tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Latvija, ki je članica Evropske unije od leta 2004, je s 1. januarjem na 15. obletnico uvedbe skupne valute postala 18. članica območja evra. Po Estoniji, ki je prevzela evro leta 2011, je tako postala druga baltska država v območju evra.

Latvijci, utrujeni od ostrih varčevalnih in reformnih ukrepov v zadnjih letih, so sicer novo valuto sprejeli z zvrhano mero skepse. Vlada v Rigi medtem izpostavlja pozitivne učinke vstopa v evrsko območje za gospodarstvo.

Latvijce po eni strani preveva čustvena navezanost na valuto lats, ki pomeni simbol osamosvojitve od Sovjetske zveze po 50 letih represije s strani Moskve. Drugi razlog za zaskrbljenost je strah pred dvigom cen, četudi je inflacija trenutno izjemno nizka. Domača valuta lats bo v obtoku samo še do 14. januarja, nato pa bo edino plačilno sredstvo evro.

Evropska komisija je včeraj sporočila, da so 8. januarja v trgovinah v Latviji v 91 odstotkih kupci že plačevali z evri, vsi pa so dobivali nazaj vrnjene evre, kar kaže na to, da so trgovine dobro založene z novo valuto. Banke, pošte in trgovine se dobro soočajo s procesom zamenjave valute in vzporednim ravnanjem z dvema valutama. Do 8. januarja je tako skoraj 60 odstotkov potrošnikov že v celoti prevzele evro. Gladek je tudi proces prilagajanja informacijskih sistemov na novo valuto.

Ljudje medtem predvsem izražajo skrb zaradi zaokrožanja cen in navajanja na cene v trgovinah. S temi vprašanji se ustrezno ukvarjajo pristojne oblasti, so še sporočili iz Bruslja. Končni menjalni tečaj med latsom in evrom je sicer 0,7028 latsa za en evro.

Dosedanja ministrica za kmetijstvo Laimdota Straujuma naj bi medtem postala nova premierka Latvije in tako kot prva ženska stopila na čelo vlade v tej baltski državi. V kabinetu premiera Valdisa Dombrovskisa, ki je odstopil konec novembra, je bila Straujumova sicer kot nestranskska ministrica, v nedeljo pa je uradno postala članica vladajoče stranke Dombrovskisova liberalna stranka Enotnost je v nedeljo na zasedanju vodstva stranke potrdila Straujumovo, svojo novo članico, kot kandidatko za premierko. (STA)

EU - S 1. januarjem so se iztekle še zadnje omejitve za njihovo delo v drugih članicah

Bogato Evropo (neupravičeno) strah navala Romunov in Bolgarov

BERLIN - Nemčija, katere gospodarstvo kljub krizi nezadržno cveti, v zadnjih letih beleži rekordno število priseljencev, večinoma iz revnejših članic na periferiji EU. A tako v Nemčiji kot tudi v nekaterih drugih evropskih državah, na primer Veliki Britaniji, povzročajo ekonomski migranti - ali po besedah nekaterih »migranti reveži« - vse več vroče krvi. Razprava o preseljevanju iz revnejših v bogatejše države EU se zaradi gospodarske in finančne krize, ki je še posebej udarila po južnih članicah evrskega območja, krepi že nekaj let in ima pogosto nevarno populistične tone. Dodaten zagon in obenem preboj z desničarskih obrobij v »mainstream« politiko pa ji je uspel v zadnjih mesecih.

S 1. januarjem so se namreč iztekle še zadnje omejitve za delo državljanov Romunije in Bolgarije v EU. Čeprav sta državi del unije postali že leta 2007, sta morali čakati sedem let, da lahko njuni državljanji v celoti izkoristijo prednost pravice do svobodnega gibanja delavcev, enega temeljnih gradnikov notranjega trga EU.

V deveterici držav, ki so omejitve za romunske in bolgarske delavce ohranile vse do konca in bi jih verjetno, če bi le smele, še naprej, so bili poleg Nemčije in Velike Britanije še Avstrija, Belgija, Francija, Luksemburg, Malta, Nizozemska in Španija. Najnovejši val razprav je novembra začel britanski premier David Cameron, ko je napovedal sprejetje niza ukrepov, s katerimi želijo na Otoku zavezati t. i. socialni turizem. Sprejeli naj bi jih po hitrem postopku, saj naj bi državi po valu predvsem poljskih delavcev po letu 2004 - teh naj bi bilo na Otoku po nekaterih ocenah milijon - sedaj grozil še val revnih Romunov in Bolgarov.

Priseljenci iz drugih držav EU med drugim v prvih treh mesecih po prihodu v Veliko Britanijo naj ne bi bili več upravičeni do nadomestila za brezposelnost in stanovanjskega dodatka. Brez pomoči bi ostali tudi, če po pol leta še ne bi imeli resne perspektive za delo. Če bi jih zalotili pri beračenju ali brezdomstvu, bi jih izgnali in za leto dni prepovedali vrnitev.

Britanski premier se je obenem zavzel za širše omejitve prostega gibanja znotraj EU. Med drugim predlaga, da bi

Destinacija številka ena za delavce migrante v EU vse bolj postaja Nemčija

v prihodnje nove članice morale doseči določeno raven BDP na posameznika, preden bi bili njihovi državljanji upravičeni do popolnoma prostega gibanja.

Destinacija številka ena za delavce migrante v EU medtem vse bolj postaja Nemčija, gospodarski motor Evrope, ki se je kriza, ki je pustošila drugod po stari celini, ni dotaknila oziroma ji kvečjemu koristi. Pred dnevi je nemški zvezni statistični urad objavil, da se je lani v državo prvič po 20 letih priselilo prek 400.000 ljudi več, kot se jih je odselilo. Dve tretjini priseljencev prihajata iz EU, največ jih je iz Poljske, vse več pa je v zadnjih letih iskalcev zaposlitve z juga evrskega območja, posebej mladih. Sodeč po statistikah pri tem ne gre za reveže, ki bi prihajali izkoriščati nemški socialni sistem, ampak za iskalce zaposlitve, ki zaradi pomanjkanja dela doma iščejo priložnosti v tujini.

Nemška kanclerka Angela Merkel za razliko od Camerona (še) ne svari pred socialno časovno bombo, a na nevarnost izkoriščanja nemškega socialnega sistema s strani romunskih, bolgarskih in drugih »siromakov« vse glasneje opozarjajo nekateri njeni strankarski kolegi ter še posebej stranka CSU, bavarska sestra kanclerkinih krščanskih demokratov (CDU). »Horst Seehofer (vodja CSU) in David Cameron sta brata v duhu. Vsaj ko gre za priseljevanje iz držav z druge strani nekda-

JERUZALEM - Napoved Izraela

Nova stanovanja (1877) na Zahodnem bregu

JERUZALEM - Izrael je včeraj napovedal, da bo na Zahodnem bregu in v vzhodnem Jeruzalemu zgradil še 1877 stanovanj za izraelske naseljenke, je sporočila nevladna organizacija Mir zdaj. Izraelsko ministrstvo za stanovanjsko gradnjo novice še ni potrdilo, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Po besedah tiskovnega predstavnika organizacije Lior Amihaj naj bi Izrael nameraval zgraditi 1076 stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu in 801 na Zahodnem bregu.

Novica o gradnji novih izraelskih stanovanj je bila objavljena le tedni dni po obisku ameriškega državnega sekretarja Johna Kerryja na Bližnjem vzhodu, ko je ponovno poskušal doseči napredek v bližnjevzhodnih mirovnih pogajanjih med Izraelom in Palestinci. Vodja palestinskih pogajalcev Saeb Erekat je za AFP v odgovoru na včerajšnjo napoved izraelske gradnje ocenil, da je to signal za Kerryja, naj si ne prizadeva več za doseg mirovnega sporazuma.

»Načrt gradnje novih stanovanj je sporočilo (premiera Benjamina) Netanjahuja Kerryju, naj se ne vrača v regijo in naj ne nadaljuje svojih prizadevanj v izraelsko-palestinskih mirovnih pogovorih,« je dejal Erekat. Dodal je, da je »vsakič, ko je Kerry okreplil prizadevanja in se vrnil v regijo na nove pogovore, Netanjahu okreplil svoja prizadevanja za uničenje mirovnega procesa.« »Netanjahu je odločen uničiti rešitev dveh držav,« je dejal.

Ameriški državni sekretar John Kerry je po triletnem zastoj julija lani oživil pogajanja, vendar se je njegova zadnja, deseta turneja v regiji končala brez preboja, saj sta obe strani še naprej obtoževali druga drugo pomanjkanja zavezanosti mirovnim prizadevanjem, s katerimi naj bi končali več desetletij trajajoč spor. Gradnja izraelskih stanovanj na zasedenih palestinskih območjih je eno do glavnih jabolk spora, zaradi katerega je leta 2010 tudi propadel zadnji krog neposrednih mirovnih pogajanj med stranema. (STA)

cer izpostavljajo, da je pavšalno govorjenje o »migracijah revežev« - nizko kvalificiranih delavcev, ki prihajajo predvsem z namenom izkoriščanja socialnih bonitet in ne izkazovanja dela - iz Romunije in Bolgarije neupravičeno.

V nekaterih mestih, kot so Duisburg, Dortmund in Berlin, je število brezposelnih iz teh držav, predvsem Romov, resda zelo visoko in predstavljajo socialni problem. A v povprečju je bil delež brezposelnih med Romuni in Bolgari v Nemčiji lani celo za malenkost nižji od povprečja med vsemi Nemci, kažejo podatki Inštituta za raziskave trga dela in poklice (IAB).

Da so trditve o nevezdrži obremenitvi socialnih sistemov bogatih članic EU zaradi priseljevanja napačne, opozarjajo tudi v Bruslju. Študije kažejo, da svobodno gibanje delavcev koristi gospodarstvu držav gostiteljic ter da priseljenci iz držav EU v povprečju v državne blagajne z davki in drugimi prispevki plačujejo več, kot iz njih prejemajo, v zadnjem času pogosto poudarja evropski komisar za zaposlovanje in socialne zadeve Laszlo Andor. Kot dodaja, v drugih državah članicah EU že zdaj živijo trije milijoni Romunov in Bolgarov, zato kakšnega novega večjega navala iz teh držav po 1. januarju ni pričakovati.

Tudi v Sloveniji se kljub nezavidljivim gospodarskim kazalcem število priseljencev iz drugih delov EU, ki se zaposlijo, v zadnjih letih povečuje - od 1. januarja do 30. novembra lani jih je bilo po podatkih zavoda za zaposlovanje 7776, od tega daleč največ, 4370, iz Bolgarije, iz Romunije pa pa 970. Na tretjem mestu so bili Madžari in na četrtem Slovaki. Čeprav njihovo število iz leta v leto upada, še vedno prepričljivo prednjačijo migranti iz držav nekdanje SFRJ - v obdobju od 1. januarja do 30. novembra lani jim je bilo na primer izdanih 17.370 delovnih dovoljenj.

Po podatkih notranjega ministrstva se je medtem lani največ Slovencev - 1396 - odselilo v Avstrijo, le malo manj - 1298 - pa v Nemčijo. Poleg tega jih je lani več kot 650 prijavilo začasen odhod v Nemčijo in okoli 550 v Avstrijo. Visoko na lestvici je tudi Švica. Razlogov, zakaj ljudje odhajajo drugam, na ministertvu ne beležijo.

Jasna Vrečko (STA)

Nemški strokovnjaki in uradniki si-

GORICA - Dežela FJK izročila ključne Trgovskega doma Narodni in študijski knjižnici

Govori nam o preteklosti, usmerja nas v prihodnost

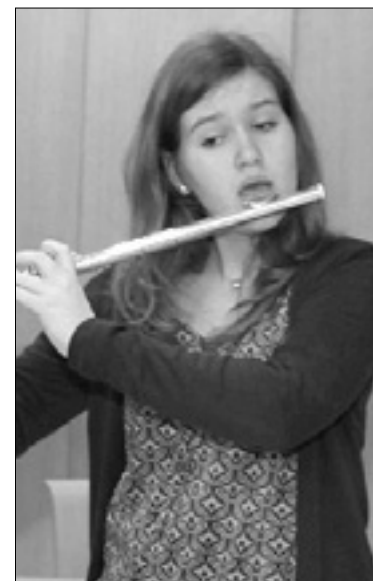

Čeprav velja za enega izmed najbolj markantnih simbolov zgodovine goriških Slovencev, nas njegov sodobni videz in velika okna vabijo, da razmišljamo o prihodnosti. Da bi to prihodnost zaznamovali dialog, sožitje in kultura, so Trgovskemu domu in Gorici zaželeli udeleženci včerajšnje slovesnosti, med katero je dežela FJK uradno predala Narodni in študijski knjižnici (NŠK) obnovljeno pritličje Fabianijeve palače na Korzu. Popoldanski dogodek s prezevom trakov - slovenskega in italijanskega -, podpisom dokumenta o predaji prostorov in simbolno izročitvijo ključev je imel zgodovinsko težo, kar so s svojo prisotnostjo potrdili tudi številni predstavniki oblasti, upravitelji in posebni gostje.

Dobrodošlico je izrekel Livio Semolič, koordinator komisije za Trgovski dom, ki se je zahvalil vsem, ki so dali svoj doprinos v postopku vračanja, od bivših odbornikov FJK Roberta Antonaza in Sandre Savino do sedanje deželne uprave in goriških prefektov Roberta De Lorenza, Marie Auguste Marrosu in Vittoria Zappalorta, ki se je kot nov prefekt udeležil včerajšnje slovesnosti. »Po dolgoletnem in - dovolite mi - dokaj mučnem pričakovanju smo danes uradno vstopili v Trgovski dom. Od odobritve zaščitnega zakona in njegovega 19. člena je moralo miniti 13 let: v tem času so se izmenjali trije prefekti, tri deželne uprave in tri občinske uprave. Danes pa smo končno dočakali dan praznovanja,« je povedal Semolič, po katerem je bila včerajšnja svečanost dopolnilo odmevnega decembrskega dogodka, ki se ga je udeležil predsednik RS Borut Pahor. Tega dne in njegovega pomena za združenje EZTS se je spomnil tudi župan Ettore Romoli, ki je izrazil prepričanje, da bo Trgovski dom postal kulturno središče celotnega mesta in kraj, kjer bosta slovenska in italijanska skupnost gojili sožitje. »Kultura pomeni tudi mir, dialog in bratstvo. Kultura je sredstvo, ki nam omogoča gradnjo skupne prihodnosti,« je povedal deželni odbornik Francesco Peroni, ki si šteje v čast, da je lahko s predajo prostorov NŠK uresničil eno izmed določil zaščitnega zakona na področju nepremičnin. »Na tej poti nameravamo nadaljevati,« je pristavil Peroni. »Stavba Trgovskega doma, v katero se bo vselila NŠK, je del zgodovine in identitete vseh nas, ne le slovenske narodne skupnosti,« je poudaril deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti, podpredsednica pokrajine Mara Černic pa je spregovorila o simbolnem pomenu Fabianijeve palače, slovenskem jeziku in kulturi. »Praznujemo

Trakova sta prerezala Martina Strain in Francesco Peroni, ki sta tudi podpisala konvencijo o predaji-prevzemu prostorov Trgovskega doma (zgoraj in desno); zbrani v obnovljeni dvorani (spodaj)

BUMBACA

Stefanija Suc z Glasbene matice

Jure Bužinel iz centra Emil Komel

TRGOVSKI DOM Tudi glasba na svojem

Vsi govorniki so včeraj izpostavili, da bo Trgovski dom žarišče kulture. Novo namembnost posebej seveda Narodna in študijska knjižnica, ki bo po pridobitvi vogala v obnovljeno pritličje vselila Feiglovo knjižnico. Bolj kot priča preteklosti naj bo oživiljeni Trgovski dom okno v prihodnost, smo tudi slišali včeraj. Kulturo in prihodnost, ki bosta torej v njem doma, sta včeraj posebej mlada in

odlična glasbenika: začetek ceremonije so zaupali flavtistki Stefaniji Suc z Glasbene matice, zaključek pa harmonikarju Juretu Bužinelu iz centra Emil Komel. Glasba je v Fabianijevi palači domovala že od samega začetka, takoj po dograditvi, in dokler je bila v slovenski lasti. V sodobno opremljeni dvorani so goriški Slovenci obiskovali koncerte in gledališke predstave ter plesali. Med »stanovalci« pa sta tudi bila Pevsko in glasbeno društvo, ki je skrbelo za glasbeno šolo, in mandolistični krožek.

zgodovinski dogodek. Za dosežek čestitam NŠK in Liviu Semoliču, ki se je v vseh teh letih trudil, da bi do konca izpeljal postopek. Le-ta je bil sramotno dolg, če pomislimo, da ga določa državni zakon,« je dejala Černičeva, medtem ko je predsednica upravnega odbora NŠK Martina Strain izpostavila lepoto Trgovskega doma. »Da je ta biser sploh nastal, je zasluga naših prednikov,« je povedala Strainova in se zahvalila deželi, ki je omogočila obnovo in predajo dela pritličnih prostorov. »Seveda računamo na podporo dežele, da čim prej pridobimo še ostale prostore. To nam bo omogočilo, da v kratkem času preselimo v Trgovski dom dejavnost goriškega sedeža NŠK in postanemo tako referenčna točka kulturnega dogajanja v centru mesta,« je poudarila predsednica.

Da je Gorica po zaslugi odprtja Trgovskega doma bogatejša, je povedal

predsednik SKGZ Rudi Pavšič, po katerem ima palača za sabo bogato zgodovino, pred seboj pa veliko novih izzivov. »Prepričan sem, da bo znala NŠK na najboljši način uporabljati te prostore, v katere moramo biti sposobni privabljati tudi ljudi iz širše okolice in tujine. V tem evropskem domu se bomo lahko vsi počutili doma,« je povedal Pavšič, predsednik SSO Drago Štoka pa je omenil odprtje multimedialnega okna v Špetru in ugotavljal, da imamo Slovenci v zadnjih časih več dobrih razlogov za optimizem. »Čestitati želim vsem, ki so omogočili odprtje Trgovskega doma. Zdi se mi dokaz, da se skupaj da marsikaj narediti,« je dejal Štoka in spomnil, da je že leta 1971 z Damjanom Pavlinom izročil predsedniku vlade Emiliju Colombu dokument z zahtevo po vrnitvi treh domov slovenski narodni skupnosti. Slovesnega odprtja so se udeležili še

konzulka RS v Trstu Eliška Kersnič Žmavc, poslanka Tamara Blažina in podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, navzoč pa je bil tudi arhitekt Dimitri Waltritsch, ki je izdelal načrt obnove pritličnih prostorov in sledil delom skupaj z arhitektoma deželne uprave Nicoletto Zennaro in Danielom Troncomom. »Vsako mesto je posebno povezano na nekatere kraje in stavbe, iz vidika arhitektov pa je Trgovski dom gotovo najpomembnejša palača v mestu. V času smo pozabili na potencial te stavbe, ki je bila trgovinsko, kulturno in družbeno središče: ni slučaj, da si je Fabiani zamislil ta neobičajno velika okna. Zdaj, ko bo stavba ponovno zaživela, bo spet vzpostavljen njen komunikacijski potencial. Trgovski dom pa ne bo govoril le o preteklosti, ampak tudi in predvsem o prihodnosti,« je zaključil Waltritsch. (Ale)

TRGOVSKI DOM Na vrsti je še dvorana »Petarcarca«

»Arhitekti delajo na izvršnem projektu. V prihodnjih mesecih bomo izbrali izvajalca, nato pa bodo stekla obnovitvena dela. Računamo, da bo prvi sklop del zaključen v teku tega leta.« Tako je direktor državne knjižnice iz Gorice Marco Menato odgovoril na vprašanje, kdaj se bodo začela dela v dvorani »Petarcarca«, bivšem gledališču, ki spada v objekt Trgovskega doma. »Postopek se je zavlekel, saj so morali izvedenci poglobljeno preučiti značilnosti nepremičnine, ki je bila dolgo let zanemarjena,« je pojasnil direktor. Denar, ki ga imajo na razpolago (300.000 evrov), bo zadoščal le za izvedbo prvega sklopa del, v okviru katerega bodo prilagodili stavbo varnostnim predpisom in preprečili, da bi še naprej propadala. »Urediti namestavimo tudi kletne prostore, kamor bomo preselili del knjižničnih fondov,« je povedal Menato, po katerem želi knjižnica v bodočnosti urediti in opremiti tudi dvorano, ki bi služila kot čitalnica in prizorišče različnih dogodkov. »Trgovski dom bi tako v sodelovanju s Feiglovo knjižnico spremenili v kraj branja in druženja. Za različne pobude bi lahko uporabljali tudi oder,« je dejal Menato, ki upa, da bodo iz »postavke 8 tisočink, preko evropskih projektov ali po kakšni drugi poti« lahko prišli tudi do dodatnih sredstev. (Ale)

GORICA - Še ena ovadba za mladeniča v hišnem priporu

Na domu vandala našli plen tatvine

JAZBINE - Stal je sredi ceste

Droga ni več

Ko bi ga ne odstranili, bi občina s ponedeljkom zaprla cesto

Včerajšnje odstranjevanje

Drog javne razsvetljave, ki je stal sredi ceste ob novem krožišču med Jazbinami in Vipolžami, so včeraj končno odstranili. Predstavljal je resno nevarnost in nerazumljivo je, kako so zaradi njega sploh lahko cesto odprli.

»Občina je takoj ukrepala. Naš tehnični urad je kot prvo stvar poslal podjetju ENEL pisno zahtevo, naj ga takoj odstrani,« je včeraj pojasnila števverjanska županja Franca Padovan, ki je bila tudi sama zaskrbljena zaradi zamujanja: »Obljubili so nam, da bodo to opravili do 15. januarja. Z občinskim tajnikom sva že pripravila sklep o zaprtju ceste, če ne bi tega storili do ponedeljka.« Nazadnja pa je ENEL le »ubogal«.

Eden izmed treh mladih vandalov, ki so novembra razdejali prostore goriškega bazena in sedež nogometnega kluba Pro Gorizia, bi lahko bil soodgovoren tudi za vandalsko akcijo, do katere je prišlo v silvestrski noči v goriškem pesjaku v Ulici Scogli. Na njegovem domu so namreč goriški karabinjerji našli digitalni fotoaparati, ki je v noči z 31. decembra na prvi januar izgubil s sedeža združenja ALPA.

Mladenič je trenutno v hišnem priporu zaradi vloma v sedež nogometnega kluba v Mošu (v noči s 30. na 31. oktober 2013) ter novembrskih vlovov v prostore društva Pro Gorizia in v goriški bazen, kjer je skupaj z dvema pajdašema (eden izmed njih je prav tako v hišnem priporu) povzročil za okrog 40.000 evrov škode. Mladenič pa ni znal razložiti, od kod prihaja. Med temi je bil tudi okrog 200 evrov vreden fotoaparati, ki so ga pred desetimi dnevi ukradli upravljatelju goriškega pesjaka. Karabinjerjem še niso ugotovili, kako si ga je mladenič prilastil oz. če je v silvestrski noči res bil na kraju vloma, zato so ga ovadili zaradi posesti ukradenega blaga.

Fotoaparati so zasegli, ob zaključku preiskave pa ga bodo vrnili združenju ALPA. Le-to je medtem začelo zbirati prostovoljne prispevke, s katerimi bi lahko krilo škodo, ki so jo vandali pustili za sabo. Divjaki so namreč vdrtli skozi okna in vrata ter poškodovali tudi zaščitna zastirala zoper komarje. Razmetali so pisarno društva in uničili mobilni telefon, ki so ga našli v njej. Goriški karabinjerji preiskujejo tudi vandalska dejanja, ki so decembra prizadela športno društvo Sovodnje ter nogometna kluba iz Ločnika in Podgore. (Ale)

DOBERDOB - Volilni dogovor

SSk obžaluje

»Zdaj je jasno, kdo je odgovoren za ideološke delitve v manjšini«

GORICA - Občina »Pojasnila ali odstop«

Francesco Piscopo tarča opozicije

»Dogajanje okrog občinskega svetnika Francesca Piscopa škoduje politiki in verodostojnosti institucij,« trdijo načelniki levosredinskih sil v goriškem občinskem svetu. Koordinator svetniških skupin opozicije Giuseppe Cingolani glede tega pravi: »Dejstvo, da se zoper občinskega svetnika uvede disciplinski ukrep, ker je kot podoficir finančne straže prejemal doklade za nadurno delo, ki ga je izjavljal, a ga ni opravljal, v občanih lahko le poveča ogorčenje in nezaupanje do politične garniture, ki je v zadnjih letih očitno naredila prav vse, kar je bilo v njenih močeh, da se je pred javnostjo diskreditirala. Etična drža bi morala biti prioriteta za vsakogar, ki kandidira. Izjave Francesca Piscopa, s katerimi je želel zadevo pojasniti, so zato nezadostne in tudi neumestne. Njegovi volivci, a tudi vsi goriški občani zaslužijo temeljitejšo pojasnilo o razlogih disciplinskega ukrepa.«

Zato načelniki svetniških skupin Giuseppe Cingolani (DS), Rosy Tucci (Gorizia è tua), Stefano Abrami (Italija vrednot), Livio Bianchini (SEL) in Emanuele Traini (Zveza leve) pozivajo Piscopo, »naj izčrpno pojasni zadevo, če pa tega ne more storiti, naj ukrepa na način, da ne bo nihče podvomil v ugled občinskega sveta in v moralno držo vsakega njegovega člana. V tem primeru bi bil odstop dolžnostno dejanje. Naše mnenje pa je tudi, da se morata pred javnostjo o tem izreči še župan in svetniška skupina, ki ji Piscopo pripada.«

Stranka Slovenska skupnost (SSk) obžaluje, da je v Doberdodu že prišlo do dogovora, na podlagi katerega se bo na letošnjih občinskih volitvah Občinska enotnost predstavila volivcem v istem sestavu kot doslej. Goriški pokrajinski tajnik Julijan Čavdek ugotavlja, da je bila SSK izločena iz dogovaranja, ne da bi pred tem sploh prišlo do uradnega soočanja med predstavnikoma levosredinske večine in opozicije, kar pa bi bilo po njegovem mnenju primerno in potrebno.

»Ali je torej res, da se Slovenci na Goriškem, kar zadeva politično udeleževanje, kljub razlikam ne znamo pogovarjati in ostajamo pri ideoloških delitvah, ki jih je padec berlinskega zidu pokopal že pred dvajsetimi leti? Če bo stvar ostala na tem, kar je danes pisano, je jasno, da nosijo, kot pred petimi leti, odgovornost levo usmerjene struje Slovencev na Goriškem,« trdi Čavdek in tako nadaljuje: »SSk ne bo vrgla puške v koruzo in je še zmeraj odprta za vse, ki bi na kateri koli način hoteli sodelovati s ciljem, da se za naše občine oblikujejo zavezništva, ki bi prinesla prepotrebno svežino pri upravljanju našega teritorija. V tem smislu apeliramo na politične predstavnike v občini Sovodnje, naj sprejmejo povabilo SSK in se z nami predhodno dogovorijo o konceptu skupnega upravljanja. Ravno v tem trenutku, ko se v naši deželi začne reforma krajevnih avtonomij, sta nadvse potrebna skupno razmišljanje in strategija, zato da bi na najboljši način ohranili v naših rokah upravljanje občin. V Doberdodu žal se verjetno tega ne vedajo.«

Kot smo poročali včeraj, je do doberdobskega dogovora prišlo med predstavnikoma Demokratske stranke, Stranke komunistične renovne, Svobode, ekologije, leve (SEL) in civilne družbe. Isti predstavniki so tudi napovedali, da se bodo sedaj lotili pogovorov o volilnem programu in kandidadni listi, obenem pa naj bi podoben dogovor iskali tudi v Sovodnjah in Števerjanu.

VILEŠ - Kazenska ovadba za romunska potnika

Skuter ni bil njun

Ukradeno vozilo je policija našla med prtljago na avtobusu, namenjenem v Slovenijo

Med prtljago sta skrila tudi skuter, ki ni bil njun. Goriška mejna policija je v minulih dneh zaradi posedovanja in prodaje ukradenega blaga ovadila dva romunska državljana, ki ju je ustavila pri cestninski postaji v Vilešu.

Po navajanju kvesture sta moška - prvi je star 35, drugi pa 27 let - skupaj z drugimi potniki sedela na avtobusu, ki je bil namenjen v Slovenijo. Med rednimi kontrolami, ki jih opra-

vljajo pri cestninski postaji v Vilešu in se izkazujejo za dokaj »hvaležne« pri represiji kriminala, so policisti ustavili avtobus in pregledali prtljažnik. Med prtljago je njihovo pozornost pritegnil zlasti skuter brez registracije, ki sta ga natovorila romunska potnika.

Na podlagi nadaljnega preverjanja so policisti kmalu ugotovili, da je bil skuter plen tatvine, do katere je prišlo avgusta lani v bližini mesta Cosenza in

jo je oškodovanec prijavil. Osumljenca sta se skušala opravičiti, češ da jima je skuter prodal sodržavljan, s katerim sta prišla v stik preko spletne trgovine, policisti pa jima niso verjeli.

Zoper 35-letnega D.B. in 27-letnega M.N.E. so zato podali kazensko ovadbo zaradi posesti in prodaje ukradenega blaga. Romunska državljana ostajata na prostosti, skuter pa bodo policisti vrnili lastniku.

ŠTARANCAN - Tatvine kot po tekočem traku

Izginilo še eno kolo

Vredno je bilo med štiri in pet tisoč evrov - Danes javni shod kolesarjev, ki ga prireja združenje BisiachiInBici

Pozor na kolesa!

BONAVENTURA

Tatovi koles ne mirujejo. Po tatvini, o kateri smo poročali v minulih dneh, so v noči s četrta na petek spet kradli v Štarancanu, kjer je ponovno izginilo dragoceno kolo. Tokrat je bilo na vrsti kolo znamke Epic expert carbon, ki je vredno med štiri in pet tisoč evrov. Tatovi se torej sploh niso zmenili za val ogorčenja, ki so ga prejšnje tatvine sprožile v Laškem. Združenje BisiachiInBici, ki spodbuja kolesarsko kulturo v Trziču in okolici, bo danes organizirala celo javni shod, ki se bo začel ob 14. uri na Trgu Republike.

Združenje BisiachiInBici svetuje

vsem, ki imajo dragoceno kolo, naj ga ne puščajo v garaži: bolje je, če ga imajo v stanovanju. Kolo Hibike Sleek, ki je izginilo v sredo jutraj, so namreč tatovi ukradli kljub temu, da je bila garaža zaščiten s alarmom. Naprava se je sicer sprožila in priklicala lastnika, ko je le-ta prišel v svoje garažne prostore, pa je bilo že prepozno, saj so tatovi že pobegnili s plenom. Predstavniki združenja BisiachiInBici so na svojem profilu na spletni strani Facebook tudi zapisali, da so stopili v stik s silami javnega reda, saj želijo doseči, da bi le-te namenjale več pozornosti tatvinam koles v Laškem.

RONKE - V bližini letališča

Nevarno križišče bo postalo krožišče

Območje, kjer bodo uredili krožišče

BONAVENTURA

Novo krožišče bodo uredili v Ulici Aquileia oz. na deželni cesti 14, v bližini ronškega letališča in obrtne cone, kjer pot vodi v Begliano in Turjak. Uresničila ga bo družba FVG Strad, ki je že uvedla postopek za pravo načrta. Upoštevana bodo pripombe krajanov in lastnikov zemljišč, dela pa naj bi se začela še letos.

Ureditev krožišča pomeni veliko pridobitev na cesti, po kateri se vsak dan prevaža na tisoče vozil. Že lep čas je napovedano in pričakovano, saj bo pripomoglo k bolj tekočemu prometu in bo preprečilo zastoje, predvsem pa nesreče, ki jih je tu bilo nič ko-

liko, nekatere med njimi tudi z zelo težkimi posledicami.

Občinska uprava razmišlja o ureditvi še ene ali celo dveh novih križišč na tem območju, saj bi radi odstranili semaforje na križiščih med ulicami Aquileia, Mazzini in XXIV Maggio pa še med ulicami Volontari della Libertà in IV Novembre v Ronkah. S tem naj bi olajšali vhod v mesto tistim, ki se pripeljejo iz smeri letališča in avtoceste, v prihodnosti pa tudi nove poti, ki se bo navezala na, pokrajinsko cesto 19 za Gradež. Krožišče načrtujejo še na križišču med Ulico Redipuglia ter hitro cesto med letališčem in avtocesto.

GORIŠKA - Rdeči križ in Karitas

Socialno pomoč potrebujejo tudi zaposleni

Gospodarska kriza že lep čas kaže zobe tudi na Goriškem, ki je pred leti veljala za »dobro stoječo« regijo. Število prosilcev za vse oblike pomoči se na novogoriškem Rdečem križu in na območni Karitas iz leta v leto povečuje. »Tudi za leto 2014 pričakujem okrog 20% več prosilcev pomoči kot leta 2013,« napoveduje Aleš Markočič, sekretar novogoriškega območnega združenja Rdečega križa.

Primerjava podatkov za pretekla leta je zgovorna: na omenjenem območnem združenju Rdečega križa so leta 2010 za beležili 651 prosilcev za socialno pomoč, lani pa kar 1136. »Na eni strani se število prosilcev veča, na drugi strani pa v organizaciji ne beležimo vidnejših dodatnih doniranih sredstev oz. dodatne materialne pomoči, ki bi jo lahko med uporabniki razdelili. Velik problem opažamo pri nezmožnosti plačevanja najnujnejših življenjskih stroškov, kot so elektrika, voda, smetarina, ogrevanje ... in to med vsemi sloji prebivalstva, tako med zaposlenimi, brezposelnimi in upokojniki,« pristavlja Markočič. Humanitarnim organizacijam so v veliko pomoč donacije podjetij in posameznikov. Med zadnjimi, ki so jih na Rdečem križu prejeli, je donacija novogoriške občine, ki je sredstva za noveletni ognjemet raje poklonila v dobrodelne namene. 5000 evrov bodo tako namenili štirim socialno ogroženim družinam. Tudi podjetje Elektro Primorska je konec lanskega leta štirim območnim združenjem Rdečega križa – novogoriškemu, koprskemu, sežanskemu in tolminskemu – podarilo 4 defibrilatorje in pripadajoče omarice v vrednosti 9.000 evrov.

Lani so na novogoriški enoti Rdečega križa razdelili 17 ton hrane iz intervencijskih zalog EU, leto pred tem 13 ton. Razdelili so še 1.700 kosov paketov hrane Rdečega križa Slovenije, leta 2012 skoraj 200 manj. Razdelili so 40.600 evrov finančne pomoči, leto poprej pa kar 59.000. Pomagali so tudi šoloobveznim otrokom, za kar so lani namenili 4.700 evrov, leta 2012 pa 2.600. »V primerjavi z letom 2012 se je lani število prosilcev pomoči v obliki prehrabnih paketov povečalo za 20%, za pomoč pri plačilu položnic pa je zaprosilo 30% več prosilcev,« pojasnjuje Marija Mlinar iz Goriške območne Karitas. Lani so razdelili 4.765 paketov hrane, pri čemer je pomagalo 18 rednih in 9 občasnih prostovoljcev, ki so skupaj opravili čez 1.000 ur prostovoljnega dela. Razdelili so poldrugeto tono oblačil in obutve, prejelo jih je 150 družin in 30 posameznikov. Z zvezki so pomagali 255 otrokom, z vrednostnimi boni po 30 evrov pa 106 otrokom. Precej je naraslo število tistih, ki niso zmogli plačati položnic za elektriko, vodo, ogrevanje ... Lani so na območni goriški Karitas pomagali 68 družinam s skupnim zneskom 15.200 evrov. »Sredstva pridobivamo iz državnih in lokalnih skupnosti, s prijavi na razpise, s prostovoljnimi prispevki dobrotnikov, nabirkami, organizacijo dobrodelnih prireditev...« pojasnjuje Mlinarjeva. V oktobru je goriška območna Karitas organizirala dobrodelni koncert, kjer je s pomočjo sponzorjev, prispevkov in prodajo vstopnic pridobila okoli 5.000 evrov. Porabili jih bodo za nabavo hrane in plačilo položnic tistim, ki se bodo znašli v stiski. (km)

Skladišče novogoriškega Rdečega križa

FOTO R.K.N.G.

GORICA

Za emporij 2600 evrov

Kavarna Garibaldi in nepremičninska agencija Ricci iz Gorice sta že četrtič izpeljali človekoljubno akcijo »In-fila per un sorriso«, v okviru katere sta zbirali prostovoljne prispevke za emporij solidarnosti, ki ga v Ulici Faiti v Gorici upravlja goriška Karitas s pomočjo prostovoljcev. Upravitelj lokala Dennis Macedonio, upravitelj agencije Alberto Ricci in koordinator projekta Marco Treu so v minulih dneh odprli hranilnik, ki

so ga pred časom namestili v znameniti kavarni na Korzu Italia: v njem je bilo 2600 evrov, ki jih bodo namenili trgovini z brezplačnimi živili za občane v stiski.

K uspehu nabirke je navdušeno pripomoglo vinarsko podjetje Jermann s svojimi uslužbenci, kar nekaj prispevkov pa so nabrali tudi med družabnim večerom, ki ga je kavarna Garibaldi priredila 23. decembra. »Pobuda je postala že prava tradicija. Prirediti jo nameravamo tudi v letošnjem letu,« sta povedala Macedonio in Ricci.

Začetek jamarskega leta

Jamarski klub Kraški krta bo tradicionalno srečanje ob začetku novega jamarskega leta priredilo jutri, 12. januarja, od 9. ure dalje ob svoji koči na Vrhu. Kot je že običaj, bodo tudi letos odkopali tri že označene odprtine v upanju, da se jim tudi tokrat nasmehe sreča. Ob 14.30 bo za vse pogostitev v prazničnem vzdušju in z glasbeno spremljavo. Družabnost se bo nadaljevala do večera; informacije na tel. 338-6178688, micheledelo@tiscali.it.

Priznanje Mauru Ungaru

Direktor goriškega nadškofijskega tekdne Voce Isontina Mauro Ungaro je bil izvoljen za predsednika pravne komisije, ki bo delovala v okviru italijanske federacije katoliških tehnikov. Vanjo je včlanjenih 187 članikov.

Drevi »pignaruk« v Stražcah

Danes ob mraku bo v Stražcah zagorel tradicionalni »pignaruk«. Kres bi morali prižgati že 6. januarja, zaradi slabega vremena pa so praznik preselili.

Glasba in tango v KC Bratuž

V centru Lojze Bratuž v Gorici bo nočoj ob 21. uri glasbeni in plesni spektakel »La luce in fondo al tango«. Nastopili bodo plesalci Arianna Starace, Franco Giobetti in Lorenza Masutto ter kvartet Neotango, ki bo igral skladbe argentinskih skladateljev; vstopnice bodo na voljo od 19. ure dalje.

Zoran se vrača v kinodvorano

Zaradi povpraševanja se v goriški Kinemax vrača film »Zoran il mio nipote scemo« režiserja Mattea Olotta; vrтели ga bodo vsak večer ob 22.10.

Božični koncert v Števerjanu

Društvo E.B. Sedej in Goriški pihalni orkester prirejata božični koncert jutri, 12. januarja, ob 17. uri v dvorani Sedejevega doma v Števerjanu; gostja večera bo vokalna skupina Kresnice.

GORICA - Literarne večerje Roža, ki združuje goriške gostince

Trinajst lokalov bo ponujalo jedi z znamenitim radičem

»Goriška roža je eden izmed simbolov našega mesta. Promocija tega izvrstnega pridelka je pomembna priložnost za naše gostince in za celo Gorico.« V potencial znamenitega goriškega radiča, ki mu na italijanski strani daje pravico goriška roža (»Rosa di Gorizia«), v Sloveniji pa solkanski regut, je trdno prepričan župan Ettore Romoli, ki je večeraj skupaj z odbornico Arianno Bellan, goriškimi gostinci in pridelovalci goriške rože prestavil pobudo »La Rosa di Gorizia a tavola!«, ki bo med 16. januarjem in 9. februarjem potekala v 13 goriških restavracijah in gostilnah.

»Zahvaljujem se kolegom, ki so pristopili k pobudi, predvsem pa pridelovalcem, brez katerih bi goriške rože ne imeli. Skupaj z njimi smo kuharji glasniki goriške tradicije, ki jo je treba ponesti v prihodnost,« je povedala Michela Fabbro iz goriške restavracije Rosenbar, ki ima največ zaslug za to, da je goriška roža od lanskega leta vključena v seznam zaščitnih pridelkov Slow Food. Dodatno zaščito je temu goriškemu pridelku zagotovila tudi občina, ki je ustanovila občinsko označbo De.Co, kar nekaj zaslug pa ima pri njegovi promociji tudi podjetje Biolab.

Pobudo »La Rosa di Gorizia a tavola!« sestavlja niz 13 večerij, za katerih bo v različnih receptih kraljevala goriška roža. Ob posebnem jedilniku in krajevnih vinih bodo gostom ponudili tudi »literarne trenutke« s prebiranjem odlomkov iz raznih knjig, ki omenjajo Gorico; kulturno plat niza je občina zaupala novinarju Robertu Covazu.

Prva večerja bo potekala 16. januarja v restavraciji Rosenbar, sledili pa bodo večeri v gostilnah Turri (17. januarja), Pri Mirkotu (Al Ponte del Calvario, 18. januarja) in Al Sabotino (23. januarja), v turistični kmetiji Carlo Brumat (24. januarja), restavraciji Majda (25. januarja), vinoteki in gostilni Valdirose (26. januarja ter gostilnah Primožič (31. januarja), Vecia Gorizia (31. januarja), Ca' Di Pieri (1. februarja), Al Falegnane (6. februarja), Ai Tre Amici (7. februarja) in pri Luni (9. februarja). (Ale)

ŠEMPETER - Avdicija za statiste v TV nadaljevanki »Borgijci«

V ožjem izboru bradati moški in ženske preprostega videza

»Poglejte v fotoaparat, prosim! Si lahko razpustite lase?« je fotografinja naročala kandidatom, ki so večeraj v šempetrski Primorski tehnološki park prišli z upanjem, da bodo eni od srečnih tristoštih izbranec, ki bodo kot statisti sodelovali pri snemanju odmevne TV nadaljevanke »Borgijci« Toma Fontane. Nekaj prizorov francosko-nemške koprodukcije bodo namreč med 28. in 30. januarjem snemali na goriškem gradu.

»Sem brezposelna in zato sem pomislila: Zakaj pa ne? Zanimivo bi bilo sodelovati pri takšni stvari,« pojasnjuje ženska zgodnjih srednjih let, ki je skoraj dve uri čakala, da pride na vrsto za fotografiranje. »Petnajst minut pred dvanajsto sem izvedel za to avdicijo in sem prišel. Sicer pa sem brezposeln,« pravi Gregor iz Ozeljana. Od avdicije ni pričakoval veliko, če bo izbran, bo na zanimiv način preživel dan ali dva, pravi. »Avdicije so mi strašno všeč. Krasno bi bilo videti, kako se snema, obleke ... Sama sem srednjeveška šivilja in ne morem mimo tega!« pravi Evelin iz Solkana, ki zgodbo o Borgijcih pozna, ne pa tudi nadaljevanke, ki je na sporedu že dve sezoni. »Želim si, da bi me opazili kot šiviljo, ne pa kot igralko,« dodaja gospa, ki je na avdicijo prišla opravljena v starinska oblačila.

Kandidati - prišli so z goriškega, postojnskega, ljubljanskega konca - so najprej izpolnili obrazce s svojimi podatki, nato pa stopili pred fotografski aparat. Velika večina čakajočih je bila mladih, le tu pa tam je bilo opaziti kakšen starejši obraz. »Iščemo ljudi vseh starostnih skupin, radi bi ponazorili populacijo iz šestnajstega stoletja - tako gospodo kot reveže, bojevniške ...,« je večeraj za Primorski dnevnik pojasnila Antonella Perrucci, vodja goriške agencije Galaxia casting, ki bo med posnetimi fotografijami opravila prvo selekcijo. »Za ta projekt iščemo ljudi preprostega videza. Lasje ne smejo biti barvani. Pri moških bodo sprejemljivi tudi dolgi lasje, brada ...,« pojasnjuje sogaovnica, ki na vprašanje, zakaj statiste za prizore, ki se bodo snemali v Gorici, iščejo tudi med Slovenci, odgovarja: »Zato, ker je Gorica mesto na meji. Naša

Fotografiranje in vrsta čakajočih na avdicijo KM.

Iz predstave gledališke skupine I Trigeminus

GORICA

Furlansko gledališče že štirinajstič v Kulturnem domu

V osrednji dvorani Kulturnega doma v Gorici se bo drevi začel 14. festival furlanskega gledališča Teatri Comic Furlan. Prirejata ga združenji Gorizia Spettacoli in Terzo Teatro v sodelovanju s Kulturnim domom in z bančnim zavodom BBC iz Ločnika. Na otvoritvenem večeru bo gledališki ansambel El Tendon iz Vidma uprizoril komedijo »Usgnot di rit e vonde« v režiji Marka Zamoja.

V soboto, 18. januarja, bo na goriškem odru gostovala skupina Drin & Delaide iz Rovignana s komedijo Bobricka in Clarka »La Cjamera dai Matez« v režiji Claudiya Mazzelanija. V soboto, 25. januarja, bo na vrsti igra »Une sblancjate di Pasche« teatra Baraban iz Vidma; avtor je Maria Giotti Del Monaco, režiser pa Claudio Mezzelani. Zaključni dogodek bo v soboto, 1. februarja, ko se bo v Kulturni dom vrnila priznana furlanska gledališka skupina I Trigeminus iz Manzana. Predstava se bo s sklopom skečev »Il mior dal cabaret furlan«, s katerim uspešno nastopa po Furlaniji in ki so ga že poimenovali »Zelig friulano«; tudi tokrat bosta glavni vlogi odigrala odlična Mara in Bruno Bergamasco.

Vstopnice za posamične predstave so na prodaj v goriški knjigarni Antonini (Korzo Italia 55) in v Kulturnem domu; začetek predstav bo ob 20.45.

Lekarne**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**

OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, UL. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU

MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RISMONDO, UL. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU

DEL TORRE, UL. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

»ZIMSKE ZGODBE« v sklopu niza »Zimskih popoldnevov« v organizaciji CTA v gledališču Verdi v Gorici ob 16.30: 11. januarja »Il pesciolino d'oro« in 8. februarja »Zlateh la capra«; blagajna bo odprta pol ure pred vsako predstavo, informacije v uradnih CTA, UL. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

GLEDALIŠKO DRUŠTVO KONTRADA KANAL vabi v nedeljo, 12. januarja, ob 17. uri v Kulturni dom v Desklah na gledališko predstavo v beneškem narečju »Hipnoza« v izvedbi Beneškega gledališča iz Čedad; vstopnice uro pred predstavo.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN **ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE** prirejata v sklopu niza »Iskrivi smeh na ustih vseh«: v nedeljo, 19. januarja, ob 17. uri dramska družina SKPD F.B. Sedej iz Števerjanu z dektivko Achilleja Campanileja »Umor v vili Roung«, režija Franko Žerjal. V nedeljo, 2. februarja, ob 17. uri dramski odsek PD Štandrež s komedijo »Trije vaški svetniki«, tekst Max Real - Peter Militarov, režija Jože Hrovat. V četrtek, 6. februarja, ob 20. uri nagrajevanje natečaja »Mladi oder«. Predstave bodo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; nakup vstopnic pri blagajni pred pričetkom predstave.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 11. januarja, ob 10.30 in 15.00 »Zabji

**SKRD JADRO, SKRŠD TRŽIČ
in ŽPZ iz RONK**

prirejajo

**tradicionalni
koncert
božičnih pesmi**

Nastopal bo

Moški pevski zbor Štmaver**JUTRI, 12. januarja, ob 15.30
v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah**

Vabljeni!

Koncerti

TRADICIONALNI BOŽIČNO-NOVLETNI KONCERT v organizaciji KS Kromberk-Loke, KD Kromberški Vodopivci, MoPZ Kromberški Vodopivci bo danes, 11. januarja, ob 19. uri v gradu Kromberk. Nastopila bosta MoPZ Kromberški Vodopivci in Goriški komorni zbor.

KC LOJZE BRATUŽ IN ZCPZ prirejata koncert skupine Jazzva v četrtek, 16. januarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; predprodaja vstopnic vsak dan med 8.30 in 12.30, po domeni tel. 0481-531445 ali na kcl.bratuž@libero.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja s podjetjem Avrigo v dneih 14., 15. in 16. februarja Valentinov vikend v Termah Olimia v Sloveniji. Vpisovanje na društvenem sedežu v Gorici, Korzo Verdi 51, ob sredah od 10. do 11. ure čimprej in najkasneje do 29. januarja. Podrobnosti in potek letovanja nudijo organizatorji na sedežu; na račun 100 evrov.

SPDG - smučarski odsek sporoča, da so še prosta mesta na avtobusu Gorica - Forni di Sopra za nedeljo, 19. januarja, in naslednje nedelje; informacije tel. 349-7803961 (Danja).

PD RUPA-PEČ vabi na letošnji tradicionalni izlet v Jordanijo, ki bo potekal od 19. do 26. avgusta. Informacije na tel. 0481-882285 (Ivo).

Šolske vesti

DIZ JOŽEFA STEFANA v Trstu prireja v torek, 14. januarja, ob 18. do 20. ure dan odprtih vrat. Profesorji vabijo na sedež zavoda starše, srednješolske učence in vse, ki bi radi spoznali šolo.

DNEVI ODPRTIH VRAT na slovenski Večstopenjski šoli Doberdob: vrtec Čriček v Doberdodu 15. januarja 10.30-11.30, vrtec Živ Žav Rupa-Vrh 13. januarja 10.45-11.30, vrtec Čira Čara v Sovodnjah 15. januarja 10.45-11.30, vrtec Barčica v Ul. Fratelli Cervi v Romjanu 17. januarja 10.00-11.00, vrtec Barčica v Ul. Capitello v Romjanu 22. januarja 10.00-11.00; osnovna šola Prežihov Voranc v Doberdodu 22. januarja 9.00-10.00, osnovna šola Peter Butkovič Domen v Sovodnjah 17. januarja 9.00-10.00. Za dodatne informacije o romjanski osnovni šoli se starši lahko obrnejo na tajništvo Večstopenjske šole.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB prireja za starše informativna srečanja s predstavitvijo izobraževalne ponudbe: vrtec Živ Žav Rupa - Vrh 13. januarja ob 18. uri, vrtec Čira Čara v Sovodnjah 15. januarja ob 17. uri, vrtec Barčica v Ul. Capitello v Romjanu 16. januarja ob 17. uri, vrtec Čriček v Doberdodu 22. januarja ob 17. uri; osnovna šola Prežihov Voranc v Doberdodu 13. januarja ob 18. uri, osnovna šola Peter Butkovič Domen v Sovodnjah 21. januarja ob 18. uri, osnovna šola na Vrhu 27. januarja ob 18. uri. Srečanja potekajo na posameznih vrtcih in šolah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na predstavitev šolske ponudbe: v OŠ Župančič v Gorici v četrtek, 30. januarja, ob 17.00, v OŠ Erjavec v Štandrežu v torek, 21. januarja, ob 17.00, v OŠ Abram v Pevmi v ponedeljek, 13. januarja, ob 17.00, v OŠ Gradnik v Števerjanu v ponedeljek, 20. januarja, ob 17.00 in v OŠ Zorzut v torek, 14. januarja, ob 17.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: v OŠ Župančič, ul. Brolo v Gorici v petek, 31. januarja, od 8.30 do 10.00; v OŠ Erjavec v Štandrežu v sredo, 22. januarja, od 8.30 do 10.00; v OŠ Abram v Pevmi v torek, 14. januarja, od 8.30 do 10.00; v OŠ Gradnik v Števerjanu v torek, 21. januarja, od 8.30 do 10.00 in v OŠ Zorzut v Bračanu v sredo, 15. januarja, od 10.30 do 12.00.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici vabijo na Dan odprtih vrat poklicno tehniškega pola (poklicni zavod za trgovske in turistične dejavnosti I. Cankar, tehniški zavod za upravo, finance in marketing Ž. Zois, industrijski tehniški zavod za informatiko in komunikacije J. Vega) in licejskega pola (humanistični in znanstveni licej S. Gregorčič, klasični licej P. Trubar) v šolskem centru v Ul. Puccini v Gorici v sredo, 15. januarja, od 18. do 20. ure. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji bodo nudili informacije o študiju in bodo na razpolago za individualne pogovore.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v OV Ringaraja v ul. Brolo v Gorici v petek, 17. januarja, od 10.30 do 11.30; v OV Sonček v ul. Max Fabiani v Gorici v četrtek, 16. januarja, od 10.30 do 11.30; v OV Pika Nogavička v Štandrežu v četrtek, 23. januarja, od 10.45 do 11.45; v OV Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 30. januarja, od 10.30 do 11.30; v OV Kekec v Števerjanu v torek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30 in v OV Mavrica v Bračanu v sredo, 29. januarja, od 10.30 do 11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: v OV Ringaraja v ul. Brolo v Gorici v četrtek, 16. januarja, ob 17.00, v OV Sonček v ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 15. januarja, ob 17.00, v OV Pika Nogavička v Štandrežu v sredo, 22. januarja, ob 17.00, v OV Pikapolonica v Pevmi v sredo, 29. januarja, ob 17.00, v OV Kekec v Števerjanu v ponedeljek, 27. januarja, ob 17.00 in v OV Mavrica v Bračanu v torek, 28. januarja, ob 17.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB prireja informativno srečanje za vpis na slovensko nižjo srednjo šolo v Doberdodu v ponedeljek, 20. januarja, ob 18. uri; v sredo, 22. januarja, ob 18. uri bo informativno srečanje posebej za starše iz Romjana.

DNEVI ODPRTIH VRAT na gostinski šoli Ad formandum v Gorici bodo 21. in 28. januarja ob 14. do 18. ure v prostorih Best Western Gorizia Palace; informacije po tel. 0481-81826, go@adformandum.org.

Obvestila

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo 15. januarja ob 19. uri potekala brezplačna predstavitev desetih srečanj delavnice »Level10« na temo prehrane in dosego dobrega počutja ter primerne telesne teže z aktivnim načinom življenja. Delavnice bodo potekale vsako sredo ob 19. uri, informacije na info@nasenekajdam.si ali po tel. 00386-40586686.

Prireditve

V HIŠI CADORNA nad Doberdobljskim jezerom bo v nedeljo, 12. januarja, ob 11. uri predstavitev knjige »Sabotino« Giovannija Fierra. Sandro Carta bo igral na trobento.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo v soboto, 11. januarja, od 15. do 18. ure na sporedu delavnica Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00) ali SMS na tel. 327-0340677.

OBČINA SODVONJE vabi na tradicionalno »Novoletno srečanje«, ki bo v občinski telovadnici v nedeljo, 12. januarja, ob 17.30. Nastopili bodo domači pevci, zbori in plesne skupine program bodo zaokrožili nagovor županje, podelitev prispevkov kulturnim in športnim društvom ter skupna zdravica.

SKULTURA 2011 v sodelovanju z župnijo Sv. Andreja in kulturnimi in športnimi društvi prireja »Baklado« v nedeljo, 12. januarja, ob 17. uri z odhodom s trga v Štandrežu. Na programu sta srečanje s skupnostjo iz Vrtojbe in zaključek na Jeremišču ob sladkicah, kuhanem vinu in klobasah. Izkupiček prodaje sveč bo namenjen hospicu »Via di Natale« pri CRO v Avianu.

Poslovni oglasi**50-LETNA IŠČEM DELO:** čiščenje ali skrb za starejše.

Tel. 00386-40-628540

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Emilio Marassi iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražcah, sledila bo upepelitev.

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Sergio Del Bianco (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici in na pokopališču.

DANES V MOŠU: Claudio Corecig (z glavnega goriškega pokopališča) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 9.00, Antonio Rosa (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Boris Randi iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila bo upepelitev.

**Ob boleči izgubi drage mame
ALIDE**

izrekamo iskreno sožalje
odborniku Davidu Jarcu in družini
vsi pri A.Š.Z. Mladost

**Ob izgubi
BRUNA PAVIA**

izražamo svojcem in društvu
Juventini globoko sožalje.
A.Š.Z. Mladost - Doberdob

**Ob prerani izgubi svojega
odbornika in dolgoletnega
predsednika**

OSKARJA JURNA
izreka

odbor KD Skala Gabrje

ženi Ermani, sinu Robertu, vnukom Mateju, Eriku in Jani ter svojcem iskreno sožalje.

Gabrška klapa

izreka ženi Ermani, sinu Robertu,
vnukom in svojcem iskreno sožalje
ob boleči izgubi moža, očeta
in nonota Oskarja Jurna.

Tri smrtne žrtve na Dakarju

BUENOS AIRES - Včeraj je bil na reliju Dakar črn dan. V avtomobilu, ki je zgrmel v prepad, sta življenje izgubila dva argentinska novinarja, v peti etapi pa se je smrtno ponesrečil še prvi tekmovalac, podrobnosti nesreče pa še niso razjasnjene. Življenje je izgubil 50-letni belgijski motociklist Eric Palante (na fotografiji), ki je vozil za moštvo Hondde. Medtem pa je po peti etapi v konkurenci ostal samo veteran Miran Stanovnik, potem ko sta odstopila tudi Darij Novak in Boštjan Leskovec.

Bargnani premagal LeBrona

NEW YORK - Ekipa New York Knicks je v ligi NBA doma premagala branilce naslova Miami Heat s 102:92. Andrea Bargnani je za Knickse prispeval 19 točk in 5 skokov, poražen James LeBron (na fotografiji LeBorn z žogo, Bargnani pa v obrambi, ANSA) pa je dosegel 32 točk.

EVROLIGA - Vitoria - Panathinaikos 64:72; Efes - Unicaja Malaga 72:74 (Z. Dragić za Malago 17 točk); Real Madrid - Galatasaray 89:84; CSKA - Žalgiris 77:62

KOLESARSTVO - Enzo Cainero, duša etap Gira v naši deželi

Trst za svetovno prvenstvo

Sto dvainšestdeset televizijskih kanalov bo 1. junija predvajalo posnetke z Velikega trga v Trstu. Pa ne zato, ker bi mesto gostilo politično vplivno osebnost. Nekaj minut po 17. uri se bo na trgu zaključil kolesarski Giro. Organizatorji predvidevajo, da bo mesto v zalivu obiskalo kakih 150 tisoč obiskovalcev, zato uvrščajo zaključno etapo Gira - od Gumina do Trsta - med najdonosnejše in najpomembnejše dogodke v deželi. Da bodo najboljši kolesarji prikolesarili v Trst, je predvsem zasluha Enza Cainera, duše vseh etap v deželi FJK. Uvod v tržaško etapo bo sobotni vzpon na Zoncolan (Maniago-Zoncolan, 167 km). S Cainero (na fotografiji) smo se pogovorili včeraj po predstavitvi uvodne spremljevalne prireditve Gira 2014, na kateri bodo organizatorji etap v naši deželi in Občina Trst nagradili najzaslužnejše tržaške športnike (več o tem v desnem okvirju).

Gospod Cainero, zakaj ste za končno postajo Gira izbrali ravno Trst? Po Zoncolanu bi se lahko zaključil tudi drugje ...

Potem ko so organizatorji Gira zaprosili, da bi predzadnjo etapo gostili spet na Zoncolanu, sem zamislil sprejel, vendar pod pogojem, da se Giro zaključi v naši deželi. Izbira je nato padla pravično na Trst, čudovito mesto, ki je odlična kulisa za velike športne dogodke, saj vsakič privabi veliko ljudi.

Kolesarji bodo v Trstu prevozili mestne ulice osemkrat (krog meri 7,5 km). Ali mislite resno, ko poudarjate, da je to najlepša trasa na svetu?

Res tako mislim. Ni lepšega kraja za organizacijo svetovnega prvenstva. Trasa meri točno 17 kilometrov, v vzponi in spuсти je res odlična.

Ali torej napovedujete, da bo Trst gostil tudi svetovno prvenstvo?

Ne. To ne bo odvisno od mene, morda bodo o tem odločali moji nasledniki. Če bi tu organizirali prvenstvo, je nujno omejiti promet v mestu za nekaj dni, saj ne tekmujejo samo profesionalci, program je daljši. To je v bistvu glavna zapreka.

Francoski Tour se zaključi vedno na Elizajskih poljanah v Parizu, Giro pa nima te stalnice. Ali je to navsezadnje pozitivna razlika?

Mislím, da so spremembe in novosti vedno dobrodošle.

Pogovarjava se v Trstu in o tem mestu, pa vendar bo najbrž najzanimivejša predzadnja etapa na Zoncolanu. Temu vzponu namenijo več pozornosti tudi vsedrjavni mediji.

Ne strinjam se. Zadnja etapa vselej ni od muh. Zmagovalec in ekipe prejmejo v zadnji etapi veliko točk, obenem pa je tudi zmaga v tej etapi vedno zelo prestižna.

Kaj pa Zoncolan? Ali bo stalnica na Giro?

Zoncolan je moj tretji otrok, vendar nikakor ni dobro, če se vzponi in etape ponavljajo, saj bi potem nihov čar in zahtevnost izgubili na pomenu.

Leta 2011 je bil predviden tudi vzpon na Crostis, ki so ga naposled umaknili. Ali ga boste še kdaj predlagali?

Seveda. Ko bo spet asfaltiran, ga bo mo spet predlagali.

Naša dežela ponuja tudi zanimivo

povezavo z Avstrijo in Slovenijo. Ali ste kdaj razmišljali o etapi, ki bi povežala te tri realnosti z zanimivimi prelazi?

Seveda.

Tudi letos sem razmišljal o tem, vendar organizacija take etape ni enostavna. Veliko težav je povezanih predvsem z neprimernim cestnim omrežjem. Prelaz Vršič ima na primer niz s kockami tlakovanih serpentin, kar je za kolesarje nevarno. Potrebno bi ga bilo prilagoditi, za kar pa potrebujejo finančna sredstva.

Iskanje čim težjih in spektakularnejših vzponov je na Giro stalnica. Naprotno je na Touru: strmine so vedno daljše, a manj strme, kljub temu pa francoska pentlja še vedno privablja največ gledalcev. Kako si razlagate?

Res je francoski Tour še vedno zelo privlačen, vendar se nenazadnje spominjamo predvsem tistih etap z gorskim ciljem, nikakor pa ne ciljev v ravnini. V športu je vendarle odmevnejše, ko preizkušas lastne sposobnosti do limita.

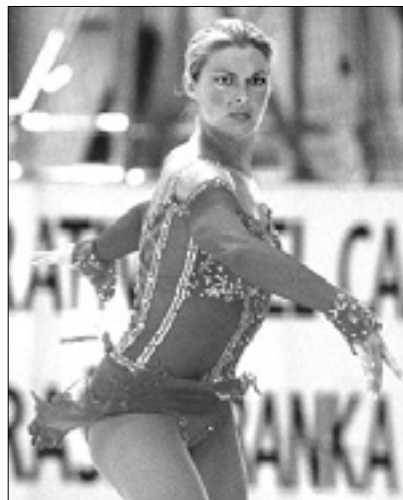
Ali že razmišljate o kakem novem vzponu, ki bi ga lahko v naslednjih letih vključili v kolesarsko pentljo?

Seveda, a ga za zdaj še ne bom razkrlil.

Veronika Sossa

GIRO D'ITALIA - Spremljevalni program Trst se bo poklonil tudi Tanji Romano

V pričakovanju tržaške etape 97. Gira D'Italia, ki bo zaključila italijansko pentljo, bo v petek, 31. januarja ob 20.00 v dvorani Tripcevih uvodna spremljevalna prireditev. Večer »Trieste onora i suoi campioni ricordando Giordano Cottur« (Trst se poklanja šampionom in se spominja na G. Cotturja) bo v bistvu poklon mesta tržaški športni kulturi, še posebej pa tistim športnikom, ki so daleč v svet ponesli ime Trsta. Med devetimi nagrajenci bo tudi večkratna svetovna prvakinja v umetnostnem kotalkanju Tanja Romano, spominsko plaketo bodo prejeli še strelka in zmagovalka olimpijske kolajne Valentina Turisini, jadralka Giovanna Micol, atlet Stefano Lippi, duša rokometa v Trstu in Italiji nasploh Giuseppe Lo Duca, hitrohodec Abdon Pamich, košarkar Gianfranco Pieri, boksar Nino Benvenuti, nogometni trener Cesare Maldini, Giovanni Cottur bo priznanje dvignil v imenu na preminulega očeta Giordana. Dveurni program, ki ga bodo dopolnjevali posnetki in intervjuji z nagrajenci, bo vodil Andro Merku'. Večer organizira Občina Trst v sodelovanju z lokalnim organizacijskim odborom tržaške etape, Dežele FJK, deželnega sedeža Rai in združenjem Atleti Azzurri d'Italia. Vstop bo prost.

SMUČ. SKOKI Morgenstern pri padcu utrpel hude poškodbe

BAD MITTERNDORF - Avstrijski smučarski skakalec Thomas Morgenstern je na letalnici na Kulmu na drugem treningu grdo padel in z glavo in hrbtom zadel v doskočišče. Zdravstveno stanje avstrijskega skakalca je zelo resno, vendar stabilno, so sporočili iz avstrijske skakalne ekipe. Morgenstern je pri padcu na letalnici dobil hujše poškodbe glave in pljuč. Prepeljali so ga v bolnišnico v Salzburg, kjer je na intenzivnem oddelku. »Še vedno je v kritičnem stanju in ga moramo nenehno opazovati,« je zdravstveno stanje podal zdravnik Josef Obrist. Morgenstern je sicer pri zavesti in se je po nesreči pogovarjal z reševalci, lahko premika roke in noge.

Morgenstern je drugič v olimpijski sezoni in v manj kot mesecu dni doživel še drugi hudi padec.

NAJBOLJŠI V AFRIKI - Vezist angleškega nogometnega prvoliigaša Manchester Cityja in Slonokoščene obale, Yaya Toure, je bil tretjič zapored izbran za najboljšega nogometša Afrike.

ZE OSVOJILA GLOBUS - Češka biatlonka Gabriela Soukalova je zmagovalka tekme svetovnega pokala na 15 km v Ruhpoldingu, s čimer je že osvojila mali kristalni globus v tej disciplini. Slovenska Teja Gregorin je bila 23.

Športni vikend pri nas

Višjepostavljeni tržaški košarkarski ekipi bosta igrali ta teden v gosteh: danes bo Pallacanestro TS - sicer še brez najnovjše okrepitve Brandona Wooda, ker še ni registriran, igral v Trentu, Ginnastica Triestina v ženski A2-ligi pa v Cagliariu (Interclub je ta teden prost). Triestina bo v nogometni D-ligi jutri gostovala pri Bellunu 1905.

ŠPORTNI SMEROKAZ VIKENDA - V ospredju rokometa

Radojkovič: »Sodimo v višji rang«

Jutri v Velenju Slovenija za uvrstitev na SP - Na Danskem se bo začelo evropsko prvenstvo, domačini so tudi glavni favoriti za naslov

NA IZLET - »SLOVENIJA - UKRAJINA«: Slovenški rokometaši bodo jutri (ob 18. uri) v Velenju pred odločilnim dvobojem v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo v roketu Katar 2015. Trenutno Slovenija zaostaja za točko za Ukrajinci, tako da bodo morali Gajič in soigralci nujno premagati ukrajinsko izbrano vrsto, drugače se bodo morali po evropskem odpovedati tudi nastupu na svetovnem prvenstvu. A zmagovalec kvalifikacijske skupine si zagotovi le nastop v odločilnem evropskem play-offu, na katerem bodo nastopale vse evropske reprezentance, ki so se uvrstile na evropsko prvenstvo. Na SP-ju v Katarju bo namreč nastopalo le devet evropskih reprezentanc. **Fredi Radojkovič**, nekdanji trener tržaškega Pallamanoi Trieste, koprškega Cimoso in novi selektor italijanske izbrane vrste (funkcija bo prevzel po kvalifikacijah, ki so v teku), je pred odločilnim nastopom optimist: »Fantje so dokazali, da sodijo v višji rang. Gotovo so kakovostnejši tudi od Ukrajine, tako da sem prepričan, da se bodo prebili v nadaljnji del. Morajo pa igrati zbrano in s srcem kot proti Švici. Seveda najtežje šele pride, ker bo Slovenija nato morala premagati še enega nasprotnika v t.i. play-offu. A sami so se spravili v to situacijo, tako da se morajo iz nje tudi sami pobrati. Ekipa pa je dovolj kakovostna, da to zmore.«

Alternativa 1: Medtem ko bo Slovenija igrala proti Ukrajini, se bo istočasno na Danskem začelo evropsko prvenstvo v roketu, kar bi lahko ljubitelji

rokometa izkoristili za ogled te čudovite države. Ob gostitelju Danskem je favoritov kar nekaj, med temi pa ni Nemčije, ki je povsem nepričakovano, tako kot Slovenija, izpadla iz igre že v kvalifikacijah. Tako Radojkovič: »Favorit je nedvomno Danska. Pri roketu sega gostitelj vedno po najvišjih mestih, a v primeru Danske je gostitelj tudi zelo kakovosten. Danci so v zadnjih letih zelo napredovali. Druge reprezentance so zelo pomladile vrste. To velja za Francijo, Španijo in Hrvaško, ki pa ob Švedski vseeno sodijo v ožji krog favoritev. Večje pomisleke imam nad Srbijo, ki zelo niha v igri. Ob tem so Srbi v zadnjem letu zamenjali tri trenerje in ne vem, koliko bodo pripravljeno na prvenstvo. A Srbi so res nepredvidljivi.«

Skupine so sledeče: SKUPINA A: Danska, Češka, Makedonija, Avstrija; SKUPINA B: Španija, Islandija, Madžarska, Norveška; SKUPINA C: Srbija, Francija, Poljska, Rusija; SKUPINA D: Hrvaška, Švedska, Belorusija, Črna Gora. V drugi del tekmovanja se uvrstijo prve tri ekipe iz vsake skupine (SKUPINA I: A1, A2, A3, B1, B2, B3; SKUPINA II: C1, C2, C3, D1, D2, D3). Sledita polfinale in finale. Finale bo na sporedu 26. januarja v športni palači v Herningu, ki sprejme do 14.000 gledalcev.

NA KAVČU - »ATLETICO MADRID - BARCELONA«: Drevi ob 20. uri bo v Madridu, v okviru 19. kroga španske lige, na sporedu prava poslastica, ki bo odločala tudi o jesenskem prvaku. Vendar tokrat ne gre za »običajni« dvoboj med Realom in Barcelono.

Ancelottijev kolektiv v domačem prvenstvu zaostaja namreč za mestnim tekmečem Atletico, ki trenutno deli prvo mesto z Barcelono (obe ekipi imata po osemnajstih odigranih tekmah neverjetnih 49 točk - 16 zmag ter po en neodločen izid in poraz, medtem ko ima Real štiri točke manj). Nasproti si bosta stali najboljši napad (Barcelona s 53 doseženimi goli) in najbolj čvrsta obramba (Atletico z desetimi prejetimi zadetki). Ekipa, ki jo trenira tudi v Italiji zelo dobro znan Diego Simeone, bi lahko po devetih letih prekinila duopol Barcelone in Reala. Zadnja ekipa, ki je to zmogla, je bila Valencia v sezoni 2003/2004, medtem ko je Atletico zadnjič osvojil naslov v sezoni 1995/1996.

Alternativa 2: Vsi najboljši smučarji stopnjujejo formo manj kot mesec dni pred začetkom olimpijskih iger v Sočiju. Za slovenske smučarske navdušence je glavno vprašanje, ali bo zamenjava trenerja koristila Tini Maze, ki je doslej v svetovnem pokalu razočarala. Danes bo morala napadati v smuku, ki je na sporedu ob 11.45 v avstrijskem Altmarkt, medtem ko naj bi bila v ospredju jutri, ko bo v istem zimskem letovišču na sporedu superkombinacija (ob 9.30).

Moški so na delu v sosednji Švici, točneje v Adalbodu, kjer se bodo danes spopadli najboljši veleslalomisti (prvi spust ob 10.30, drugi ob 13.30), medtem ko se bodo jutri (z istim urnikom dveh spustov) na štartni točki zbrali slalomisti. (I.F.)

KOŠARKA - Danes na Stadionu 1. maja Bor Radenska - Breg

Derbi ali dvoboj med učiteljem in učencem

Hujša poškodba Gellenija - Kontovel igra jutri ob 18. uri v Gradežu

Košarkarske (in ne samo) sladokusce bo danes prav gotovo privabil derbi deželne C-lige med Borom Radensko in Bregom (na Stadionu 1. maja ob 18.30). Lestvica, kot poudarja trener Walter Vatovec, pred takimi tekmami nikakor ni pokazatelj moči, saj je zmagovalec derbijev vedno težko napovedati. »Bor Radenska je dobra ekipa, v zadnjih tekmah je zbrala nekaj solidnih nastopov, zato je derbi prava priložnost, da začne vzpon in se dvigne na raven, kamor sodi na lestvici,« opisuje Vatovec nasprotnike, glede svoje ekipe pa je bolj zaskrbljen. Zaradi bolečin v hrbtnih mišicah je pri Bregu vprašljiv nastop Gorija, nenadomesljivega motorja ekipe, gotovo pa ne bo mladega Luce Gellenija, ki si je že decembra na tekmi mladincev strgal križne vezi in ga po vsej verjetnosti zdaj čaka operacija in daljša rehabilitacija. V popolni postavi pa bodo igrali borovci, ki so po »črnihi« novembrskih nastopih v zadnjih tekmah pokazali že napredek v igri in borbenosti. »Zdaj pa moramo le začeti zmagovati. Zame je to normalna tekma, kjer je važna predvsem zmagava in dve točki na lestvici,« je napovedal trener

Dean Oberdan

ARHIV

ner Bora Oberdan, ki se bo med drugim prvič pomeril z Vatovcem v vlogi trenerja. »Breg je seveda popolnejši, saj ima pet do šest izkušenih igralcev, ki so igrali v višjih ligah in večkrat potegnejo celotno ekipo iz zagate, nam pa ta izkušnost manjka,« je primerjavo podal Oberdan, ki ne skriva želje, da bi premagal »učitelja« Vatovca.

Walter Vatovec

ARHIV

V D-ligi pa bo **Kontovel** igral jutri ob 18. uri. Tekma proti prvouvrščenemu Gradu zna biti dobra motivacija za soliden nastop in pozitiven izkupiček. Gotovo ne bo Andreja Šušteršiča, ki ga še boli koleno. (V.S.)

Včerajšnji izid: Sokol - Basket4 71:80 (Štokelj 18, Hmeljak 15)

Domači šport

DANES

Sobota, 11. januarja 2014

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Reana; 21.00 v Trstu, Ul. della Valle: Volley club - Soča Zadrzna banka Doberdob Sovodnje

ŽENSKA C-LIGA - 20.45 v Cordenonsu: Cordenons - Zalet

MOŠKA D-LIGA - 18.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Blu Volley

1. MOŠKA DIVIZIJA - 19.00 v Štandrezu: Val - CUS Trieste

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 19.00 v Gorici, Kulturni dom: Govolley - Grado; 20.30 pri Brišičkih: Zalet Kontovel - CUS Trieste

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Azzurra

UNDER 16 ŽENSKA - 16.00 v Trstu, šola Rossetti: CGS - Zalet Breg/Bor18.15 na Proseku: Zalet Kontovel B - Zalet Kontovel A

UNDER 14 ŽENSKA - 17.30 v Nabrežini: Sokol - Virtus

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 20.30 na Opčinah: Jadran Franco - Ardita

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Breg

PROMOCIJSKA LIGA - 18.30 v Gorici, Ugg: Dinamo - Dom

UNDER 14 MOŠKI - 18.00 v Trstu, Caprin: Libertas - Dom

HOKEJ INLINE

A2-LIGA - 20.30 v Montebelluni: Montebelluna - Polet ZKB Kwins

JUTRI

Nedelja, 12. januarja 2014

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Gemonese

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Romansu: Pro Romans Medea - Vesna; 14.30 v Štandrezu: Juventina - Terzo

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorac - Sovodnje; 14.30 v Dolini: Breg - Pieris

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja - Villesse

3. AMATERSKA LIGA (Deželni pokal) - 14.30 na Proseku: Primorje - Strassoldo

KOŠARKA

DEŽELNA D LIGA - 18.00 v Gradežu: Grado - Kontovel

UNDER 15 ELITNA - 11.00 v Nabrežini: Jadran ZKB - Salesiani Don Bosco

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 v Trstu, Ul. Veronese: Azzurra - Breg

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televisa - Mestrino

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 pri Brišičkih: Zalet Kontovel - Ricreatori

UNDER 17 MOŠKI - 18.30 v Čedadu: Est Volley - Olympia

ODBOJKA

Sloga Tabor in Olympia igrala tudi med sabo

V ospredju pozornosti prvih odbojarskih tekem v novem letu bo jutrišnji nastop Sloge Tabor v Repnu proti padovskemu Mestrinu, direktnemu tekmeču med ekipami, ki so tik nad vodno gladino obstanka v ligi. Zmaga je torej za slogaše imperativ. Njihov nasprotnik je doslej premagal le ekipe z začelja lestvice, a hkrati močni Morciano prisilil v igranje petega niza, kar je njegov dosežani največji uspeh. Njihov koordinator je pred dvema letoma s Sarmeolo (kot krilo) napredoval v B1-ligo, ima pa tudi prvotnaški pedigree z Bassanom v A2-ligi. Sloga Tabor bo predvidoma nastopila v popolni postavi, v kateri je zdaj glavni podajalec Princi, Ambrož Peterlin pa v polju daje ekipi večje ravnotežje. Upati je, da se bo ta formula, ki je sicer tudi posledica poškodbe in slabih nastopov na začetku sezone učinkovitega Bolognesija, obnesla in ekipo spravila iz slabih voda.

Na četrtkovi tekmi za trening so slogaši igrali 3:2 proti združeni ekipi Olympia. Na za obe ekipi koristnem treningu je dobro igral Vasilij Kante, ki lahko torej spet zavzame svoje mesto v postavi.

Združena ekipa Olympia bo drevi v Gorici gostila Reano, ki lahko naše odbojkarje preseneti le, če jo podcenjujejo. Med prazniki so trenirali zelo dobro, v soboto 29. imeli celo dva treninga! Akumulatorje so napolnili s fizičnim delom pod vodstvom trenerja za kondicijo Batistute. Pridružila sta se jima (samo kot pomoč) tudi nekdanji zelo močna igralca Rayan Gravner in Aljoša Oreš. Že čez dva tedna čaka Olympia v Trziču »big-match« za vrh proti Fincantieriju.

Mladinska ekipa Soče ZBDS bo gostovala v Trstu pri Volley clubu. Od nje pričakujemo napredek v igri.

Dobro pripravljenje na nadaljevanje sezone so tudi igralke Zaleta, ki bodo drevi igrala v Cordenonsu, med prazniki pa niso počivale in dokaj redno trenirale. Če ga ne bodo podcenjevale, jim zmaga ne more uiti. Poškodbo je sanirala tudi Fulvia Gridelli.

NOGOMET - Deželne lige

Izkupiček bi bil lahko popoln

Prizor z nedeljskega finala državnega pokala med Chionsom in Krasom

FOTODAMI@N

Po daljšem premoru bodo ta konec tedna spet zaživela nogometna igrišča. **Kras** želi po porazu v finalu državnega pokala takoj reagirati. Priložnost mu ponuja predvsem domače igrišče in domači navijači, pa čeprav bo prvo tekmo drugega dela prvenstva elitne lige igral v okrnjeni postavi brez izključnega Giordana ter odsotnih Capalba (poškodba gležnja) in Corvaglie (otitis). V goste prihaja Gemonese (7. z 22 točkami), ki je vselej nevaren predvsem z napadalcem Rossijem, ki je s Kneževičem najboljši strelec prvenstva (9 golov). Odsotno, med katerimi bo morda tudi Žlogar, ki je v nedeljo na tekmi prejel močan udarec v gleženj, bodo morali primerno nadomestiti mlajši igralci.

Pohod na najvišja mesta v promocijski ligi bosta nadaljevali **Vesna** in **Juventina**. Obe imata na papirju lažji razpored, saj se bosta pomerili z ekipama iz spodnjega dela lestvice. V Štandrezu bo igral Terzo (10 točk), Vesna pa odhaja v Romans (8 točk). Kriški nogometaši bodo sicer igrali brez Degrassija in Mbenagueja, vprašljiv je tudi nastop Avdića, ki je obležal z gripo. Predvidnost je vselej potrebna, opozarja športni vodja Vesne Soavi, saj so v prvem delu Križani edini spodrsrljaj doživeli ravno proti Romansu.

Kot ostale ekipe višjih lig si je tudi **Breg** v 1. AL med prazniki privoščili le nekaj dni počitka, v prazničnem obdobju pa je odigral tudi dve prijateljski tekmi proti San Luigiju in Trieste Calcio.

KOŠARKA - Danes Jadran na Opčinah proti mladi Arditi

Lastovka še ne prinese pomladi. To velja tudi v športu: prva zmaga v letu še ne pomeni, da je forma že optimalna, zato mora Jadran Franco previdno stopiti na igrišče in danes (ob 20.30 na Opčinah) zaigrati bolj prepričljivo kot pred tednom dni. Na vrsti bo derbi proti goriški Arditi, ki sodi med glavna presenečenja prvenstva: mlada ekipa je doslej zbrala zmago več od Jadrana. Trener D'Amelio bo imel na razpolago motivirano popolno postavo z veteranom Luppinom na čelu. Goričani želijo namreč prekiniti negativno serijo nastopov proti jadrancem. V letošnji sezoni v treh nastopih še niso zmagali. Želja po zmagi pa seveda domuje tudi pri Jadranu, ki je med tednom dobro treniral. »Pomemben bo predvsem pristop v obrambi, ki mora biti boljši kot na zadnjih nastopih. Obenem pa moramo omejiti njihov nalet, saj so sicer lahko zelo nevarni,« opozarja Mura svoje varovance.

rekre Akcija

EROS SULLINI Po rolkah triatlon, morda tudi ironman

»Potem ko sem po hujši poškodbi kolena začel sprva kolesariti, nato pa še teči, sem si rekel, da zakaj ne bi še plaval in se preizkusil v triatlonu.« In res se je Križan Eros Sullini, 28 let, septembra 2012 prvič preizkusil v triatlonu v Foggii in disciplino enostavno vzljudil. Zdaj mu je postala prava življenjska sopotnica. Bivši rolkar kriškega društva Mladina sicer ni zapustil. Zdjaj sodeluje v vlogi trenerja starejše skupine, pozimi pa vodi vadbo najmlajših v telovadnici.

Nastopate v triatlonu. Koliko trenirate?

Vsak dan. V ponedeljek kolesarim, v torek tečem in plavam, ob sredah tečem, ob četrtkih plavam in kolesarim, ob petkih je trening bolj prilagojen puncu, torej včasih počasi tečem v njeni družbi, ob sobotah pa spet kolesarim. Ob nedeljah, ko ni tekmoval v triatlonu, se udeležujem rekreativnih tekem. Čez 14 dni grem na primer na pohod s krpjami Ciapollissima.

Ali program vadbe sestavlja te sami?

Sam. Berem veliko literature, prijatelje pa vprašam za nasvete.

Glede na to da ste zaposleni, kako treninge usklajujete z delovnimi obveznostmi?

Ko treniram dvakrat dnevno, treniram med sedmo in osmo in pol zjutraj ter po štiri ure popoldne.

Od kod pa to navdušenje za triatlon?

Tekmujem predvsem za zabavo. Treniram tudi za to, da preverjam, ali se forma kaj izboljšuje. Tudi sam uporabljam spletno stran Strava, kjer se združujejo športniki, ki uporabljajo GPS-naprave med treningi in nato izkušnje delijo z uporabniki s celega sveta. Tam organizirajo tudi teste na primer v teku na 10 kilometrov. Ti razdaljo odtečeš, nato pa čas primerjaš z uporabniki s celega sveta. Res je zabavno, nazadnje pa je to tudi motivacija za trening. Tudi v mestu in na Krasu obstajajo trase, ki jih prevoziš, čas in hitrost pa potem primerjaš z ostalimi na spletni strani.

Kje pa trenirate?

Plavam v bazenu Bianchi ali pri Sv. Ivanu, tečem po Krasu, po kolesarski progi v mestu ali pa v Barkovljah do največ 12 kilometrov, do polovice marca pa kolesarim od 40 do 60 kilometrov na valjih.

Kateri pa so letošnji cilji?

Prva tekma bo maja v Gorici, sprint triatlon. Oktobra bi rad nastopil na državnem prvenstvu v Riccioneju. Zelo rad bi nastopil tudi na tekmi gorskega teka Dolomiti skyrace, vendar to so za zdaj samo želje.

Kateri pa je dolgoročni cilj?

Vsak triatlonec želi vsaj enkrat nastopiti na ironmanu.

Ali še kdaj rolkate?

Izključno, ko treniram mlajše. Poškodba kolena mi ne dovolji, da bi še naprej tekmoval. (V.S.)

Polet ZKB Kwins danes proti Montebelluni

Še neporaženi hokejisti Poleta Kwins ZKB se bodo danes pomerili v gosteh z Montebelluno, ki združuje izkušene igralce, a nikakor ne nepremagljive. V prvem delu se je Polet veselil zmage s 5:3. Jutri začenjajo svojo pot tudi mladinci U20 v prvenstvu elite, kjer bo združena ekipa Poleta, Buje in Sacileja odkrito ciljalo na državni naslov. V ekipi igra sedem poletovcev – vratar Lorenzo Bionso, napadalec Martin Grusovin, Jacopo Degano, Christian Zol in Davide Monteleone ter branilci Danjel Sedevcic in Bryan Ballarin.

Primorski dnevnik ste tudi vi!

Letošnjo naročniško akcijo
opremljajo vaši posnetki s
Primorskim dnevnikom.

Ne odnehajte!
Vse najzvirnejše
bomo objavili.

Tokrat sta fotografijo prispevala
Matej Lupinc in Ivan Semolič

100 odtenkov vsakdana

Vsak dan, zgodaj zjutraj, pred vašim pragom.
Za le 0,76 evra. _ Samo Primorski dnevnik!

_naročniška akcija 2014

Celoletna naročnina: 230 €; to pomeni: vsak izvod stane le 0,76 evra.

novo: možnost plačila naročnine v dveh obrokih (2x120 €)
- za podrobnejše informacije pokličite našo kontaktno številko.

Celoletnim naročnikom tiskane izdaje
bo omogočen dostop do spletne izdaje
dnevnika brez dodatnih stroškov.

Nekomercialna sporočila
in čestitke boste v Primorskem dnevniku
lahko objavljali brezplačno.

 Primorski
dnevnik

info:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Zadruga

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Tv Kocka, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 9.00 Dnevnik **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.20** Linea Verde Orizzonti **10.55** Petrolio: la guerra nel piatto **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Easy Driver **14.30** Lineablu **15.25** Talk show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Sogno o son desto **23.45** Dok.: Progetto la famiglia – Un mondo di famiglie

Rai Due

7.00 Film: La banda delle frittelle colpisce ancora (anim.) **8.35** Inside the World **9.30** Rai Parlamento Punto Europa **10.00** Sulla Via di Damasco **10.35** Serija: Il nostro amico Charly **11.20** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **14.00** Serija: Squadra omicidi Istanbul **15.30** Film: Toni Costa, un commissario a Ibiza **17.00** Sereno Variabile **18.05** Serija: Sea Patrol **18.50** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Body of Proof **22.40** 23.45 Dnevnik in rubrike **23.00** Športna rubrika

Rai Tre

7.00 Nad.: La grande vallata **7.50** Film: Codice segreto **9.20** Film: 10 gladiatori **11.00** Tg Regione – Bell'Italia **11.30** Tg Regione – Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **15.00** Rai Educational, sledi Rai Player **17.05** Timbuctu – I viaggi di Davide **17.20** Film: Alla scoperta di Charlie **18.55** 23.20 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa

21.30 Film: I predatori dell'Arca Perduta **23.55** Un giorno in pretura

Rete 4

6.50 Media Shopping **7.40** Nad.: Valeria medico legale **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.00** Serija: Le indagini di Padre Castell **17.00** Serija: Poirot **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Film: I 4 figli di Katie Elder

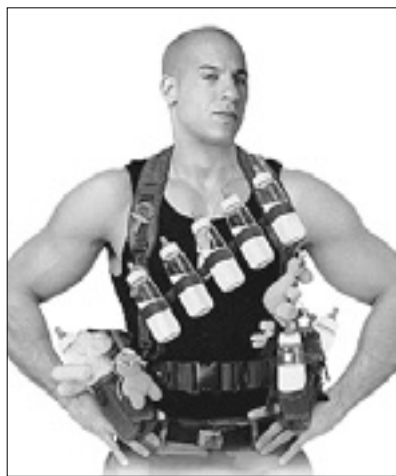
Canale 5

6.00 Dnevnik – Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Supercinema **10.00** Melaverde **11.00** Forum

13.00 Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Serija: Happy Endings **14.10** Talent show: Amici **16.00** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Show: C'è posta per te **23.30** Speciale Tg5

Italia 1

6.55 Nan.: Cyber girls **7.45** Nan.: True Jackson, VP **8.35** Nan.: Glee **10.30** Nad.: The Secret Circle **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Matrix (fant., i. K. Reeves) **16.10** Film: Captain Zom **17.45** Igra: Top One **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Life bites **19.15** Film: Io, lei e i suoi bambini (kom.)

21.10 Film: Missione tata (kom., i. V. Diesel) **23.00** Film: La leggenda di Beowulf

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** 20.30 Otto e mezzo **11.40** Serija: McBride **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: L'ispettore Barnaby **16.35** Nan.: Due South **18.10** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **21.10** Film: Nell **23.15** Film: Swimming pool (triler)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.40 Rotalcalo Adnkronos **7.40** Dok.: Luoghi magici **8.05** Dok.: Il portolano **13.00** 17.00 Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.20** Aktualno: Musa Tv **17.35** Happy Hour **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.05 Zgodbe iz školjke **7.35** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.45** Kviz: Male sive celice **10.30** Infodrom **10.50** Film: Izgubljen v Afriki **12.20** Odd.: Moja soba **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.10** Alpe-Donava-Jadran **15.50** Kulturni vrhovi **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Človeški planet **18.35** 23.50 Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.15 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Slovenski avto leta 2014 **21.25** Nan.: Življenje Tomaža Kajzerja **22.45** Nad.: Polje krvi

Slovenija 2

7.35 Tarča **8.55** Umetni raj **9.20** Osmi dan **10.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal, veleslalom (m), 1. vožnja, prenos **11.35** Alpsko smučanje – svetovni pokal, smuk (ž), prenos **12.40** Športna odd.: Zima je zakon **13.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal, veleslalom (m), 2. vožnja, prenos **14.20** Nordijsko smučanje – svetovni pokal, smučarski poleti, vključitev v prenos **15.55** Nordijsko smučanje – svetovni pokal, sprint (ž in m), prenos **17.40** Biatlon: svetovni pokal, posamezno (m), pon. **19.30** Športni izziv **20.00** Balet: Romeo in Julija **21.25** Film: Kabaret **23.25** The Rolling Stones – Resnica in laži

Slovenija 3

6.00 19.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik **6.30** Primorska kronika **7.35** 10.55 Aktualno **8.10** Žarišče **10.05** Slovenija in Evropa **10.15** Kronika **10.35** Seja komisije za peticije, človekove pravice in enake možnosti, povzetek **11.10** 12.35, 14.45 Na tretjem... **13.30** Prvi dnevnik **14.05** 18.15 Tedenski pregled **16.15** Kontaktna oddaja **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Satirično oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.50** Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip **21.30** Žarišče **22.00** Tarča **23.50** Satirično oko **Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.00 Alpsko smučanje, veleslalom **14.25** Čezmejna Tv **14.45** Boben **15.45** 20.20 Avtomobilizem **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.30 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.40** Folkest 2013 **22.15** Pogovor z... **22.45** „Q“

Tv Primorka

11.00 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **11.30** 14.30 Videostrani **16.00** SKL **17.30** Graška gora poje in igra **19.00** Pravljica **19.10** Duhovna misel **19.30** Rad igram nogomet **20.00** Primorska znamenja **20.45** Med nami **22.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. serije **10.20** Nan.: Zoey 101 **10.45** Film: Veličastni Ambersonovi **12.30** Serija: Mentalist **13.20** Film: Prevarana talka **15.00** Serija: Opremljevalci v zasedi **15.25** Serija: Prenovimo kopalnico **15.50** Serija: Petične nosečnice **16.45** Film: Newyorška minuta **18.25** Serija: Okusi brez meja **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Ujemite Smarta (kom., i. S. Carell, A. Hathaway) **22.00** Film: Vesoljski kavboji

Kanal A

6.00 Risanke **7.30** Serija: Uresničite sanje **8.05** Serija: Igrače za velike **8.40** Serija: Igrače Jamesa Maya **9.45** Serija: Preživel sem japonski kviz **10.30** Urbani izziv **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Nan.: Čarovnice Crissa Angela **13.10** Film: Kitajski super junak **14.45** Film: Poljub angela **16.35** Serija: Vlomilci **17.05** Serija: Revolucija **18.00** Svet – Povečava **18.30** Serija: Živali na delu **19.05** ŠKL – šport mladih **20.00** Film: Policijska akademija **21.40** Film: Skupinski seks **23.20** Film: Julian Po

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štal, malo za hec!; 10.15 Tedenski izbor – Studio D; 12.00 Tarzajanski glas; 12.30 Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena Janez Povše: Vsi smo mladi – radijska nad., režija Tomaž Susič – 3. del; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opolndnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za železno zaveso.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

Rai Sobota, 10. januarja
Raimovie, 21.15

Miracolo a Sant'Anna

ZDA Italija 2008
Režija: Spike Lee
Igrajo: John Turturro, James Gandolfini, Derek Luke, Michael Ealy

Film, v katerem nastopa tudi cela vrsta italijanskih igralcev, kot so Luigi Lo Cascio, Pierfrancesco Favino, Valentina Cervi in tudi Tržačan Omero Antonutti, je prvo delo, ki ga je Spike Lee posnel na italijanskih tleh. Zgodba pripoveduje o nacističnem poboju do katerega je prišlo v kraju Sant'Anna di Stazzema, v Toskani, med drugo svetovno vojno. Avgusta 1944 so namreč esesovci, v kraju v bližini Luce pomorili več kot petsto civilistov, v veliki večini, žensk in otrok. Med snemanjem filma je v Italiji prišlo do serije polemik, predvsem s strani gibanja Anpi, ker je po mnenju njegovih članov, ameriški režiser izbral revizionistično razlago dogodkov. Po njegovi predstavitvi v filmskih dvoranah, pa so se negativne ocene delno ublažile, predvsem potem, ko si je zgodbo ogledal predsednik Napolitano in jo ocenil kot pomembni poklon italijanskemu uporniškem gibanju.

VREDNO OGLEDA**Primorski dnevnik**

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

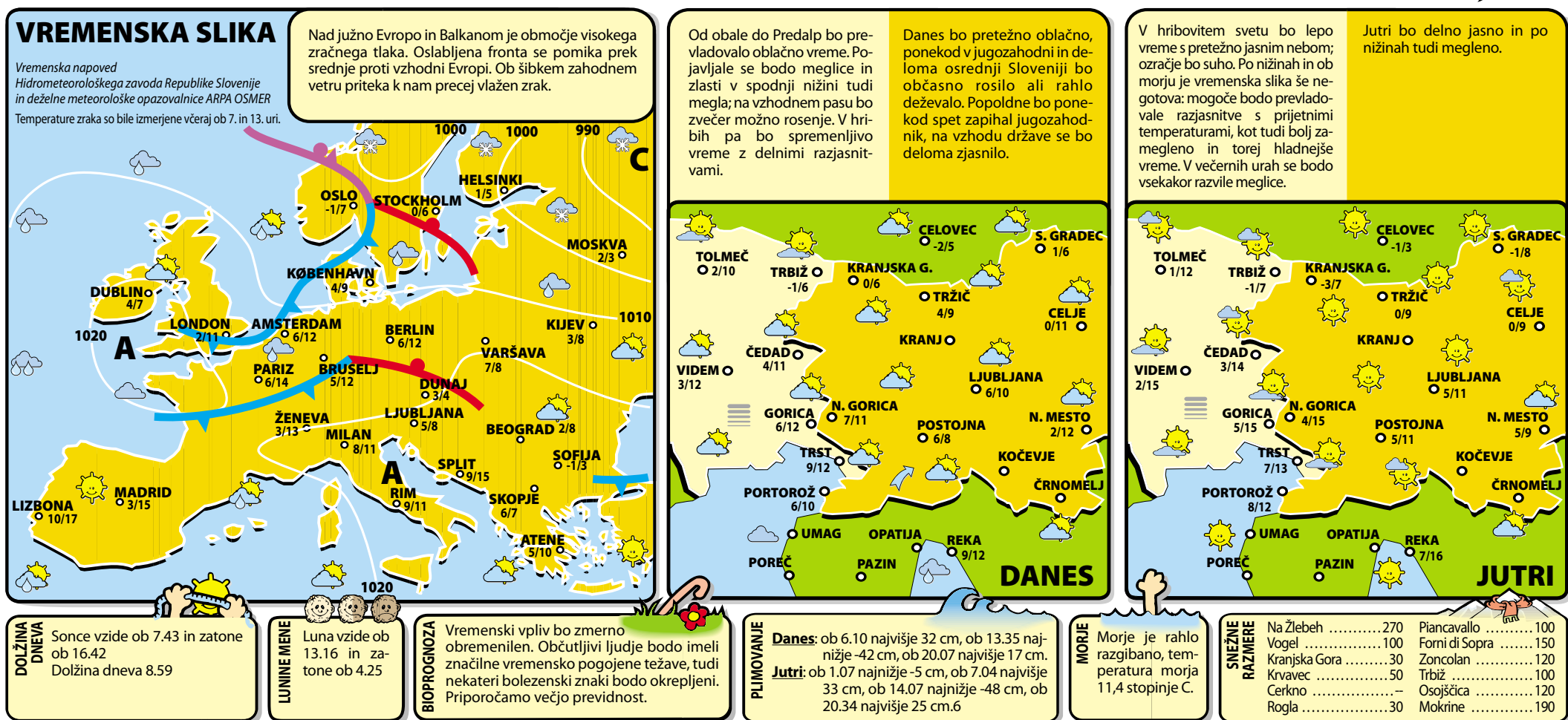
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in v zamejstvu in po svetu.

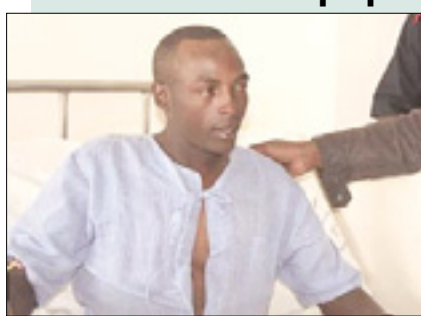
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Ministrca bi staršem skrajšala delovni teden

BERLIN - Nemška ministrca za družino Manuela Schwesig (SPD) se je zavzela, da bi nemškimi staršem omogočili 32-urni delovni teden, pri tem pa bi skrajšani delovni teden deloma financirali s proračunskimi sredstvi. V koaliciji in pri nemškem gospodarstvu je njena ideja že naletela na kritiko. Kot je za včerajšnji Bild pojasnila Schwesigova, si želi, da bi oba starša imela krajši delovni teden, zaradi česar naj bi uvedli t.i. partnerski bonus. Izpad osebnega prihodka pri krajšem delovnem tednu pa naj bi nadomestili s proračunskimi sredstvi. Kot je še dejala, bi lahko vlada uvedla t.i. starševski dodatek plus, ki bi omogočal, da bi starši, ki imajo skrajšan delovni teden, dobili denarni dodatek. (STA)

»Mrtvec« oživel in preplašil osebje v kenijski bolnišnici

NAIROBI - Osebje kenijske bolnišnice v kraju Naivasha je več kot prestrašilo 24-letnik, ki so ga že razglasili za mrtvega, pa je potem dan kasneje oživel. In to tik preden bi ga pripravili za pogreb. Mladenec naj bi skušal storiti samomor. Po prepiru v družini je spil insekticid, ko so ga pripeljali v bolnišnico, pa so ugotovili, da mu srce ne bije več in so ga razglasili za mrtvega. Dan kasneje pa je osebje v mrtvašnici bolnišnice med trupli zaslišalo zvoke in ko se je "mrtvec" še postavil pokonci, so vsi v grozi pobegnili, je dogodek opisal direktor bolnišnice Joseph Muru. (STA)

FRANCIJA - Po pisanju tabloida Closer

Predsednik Hollande naj bi imel afero z igralko Julie Gayet

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande naj bi imel afero z igralko Julie Gayet, je objavil francoski tabloid Closer. V podkrepitev tovrstnih govorov, ki sicer krožijo že nekaj mesecev, je tabloid objavil tudi obremenilne fotografije, sicer pa se je o domnevni nezvestobi 59-letnega francoskega predsednika razpisal kar na sedmih straneh.

V Hollandovem uradu so poročila tednika takoj zanikali in napovedali celo tožbo v obrambo "napada na predsednikovo pravico do zasebnosti".

Tabloid sicer v prispevku "Francois Hollande in Julie Gayet - predsednikova skrivna ljubezen" trdi, da se francoski predsednik redno vozi s skuterjem čez Pariz k 41-letni francoski igralki in potem pri njej prenoči. "Blizu novega leta se je predsednik s čelado na glavi pridružil Gayetovi v njenem stanovanju, kjer je že navajen prenočiti," je Closer zapisal na svoji spletni strani.

Poročanje tabloida so že povzeli številni francoski mediji, sicer pa govorice o Hollandovem ljubezenskem življenju krožijo že dlje časa. Prejšnji mesec je celo ugledni tednik L'Express pisal, da so varnostne službe v predsedniški palači vse bolj zaskrbljene zaradi predsednikovih "pogostih eskapad".

Closer pa je zdaj opozoril tudi na pomanjkljivo varnost okoli Hollanda. Na njegovih poteh na motorju preko polovice Pariza ga spremlja le en varnostnik, "ki celo nosi rogljičke", navaja.

Hollande sicer uradno ni poročen, že več let pa živi z novinarko Valerie Trierweiler, zaradi katere je zapustil Segolene Royal, s katero imata štiri zdaj že odrasle otroke. Gayetova pa je na drugi strani mati dveh otrok.

Če se bo afero med Hollandom in Gayetovo potrdila, se bo tako nadalje-

Naslovna stran tabloida Closer

ANSA

vala že dolgoletna tradicija "radoživih" francoskih predsednikov in vodilnih politikov. Prejšnji predsednik Nicolas Sarkozy se je na primer sredi predsedovanja ločil in nato poročil z bivšo manekenko Carlo Brunni.

Sarkozyjev predhodnik Jacques Chirac naj bi prav tako imel več afer, podobno kot tudi njegov predhodnik Francois Mitterrand, ki je imel z ljubicco celo hčerko. Nepopravljivi ženskar je bil tudi Valery Giscard d'Estaing. V svoji zadnji knjigi je namignil, da naj bi imel celo afero s princeso Diano. (STA)

Norvežani milijonarji

OSLO - Vsak Norvežan je po zaslugi državnega naftnega sklada statistično gledano milijonar. Sklad, ki se napaja iz dohodkov od prodaje nafte in plina, je v sredo dosegel rekordno vrednost 5,11 milijarde norveških kron oz. dobrih 600 milijonov evrov. Norveška ima 5,1 milijona prebivalcev, tako da pride iz sklada nekaj več kot milijon kron na vsakega.

ZDA - Nenavadne polarne razmere

Mraz deloma zamrznil tudi Niagarske slapove

NEW YORK - Po svetovnem spletu so v četrtek zaokrožile prave in lažne fotografije zamrznjenih Niagarskih slapov med zadnjim polarnim mrazom, ki je zajel ZDA in Kanado. Slapovi so zamrznili le deloma, kajti 3000 hektolitrov vode, kolikor jih na sekundo steče po njih z veliko močjo in hitrostjo, je skoraj nemogoče zamrzniti tudi pri minus 20 stopinjah Celzija.

Polarni mraz od konca prejšnjega tedna je povzročil najmanj pet milijard dolarjev gospodarske škode v ZDA. Bilo je tako mrzlo, da so v Chi-

cagu polarne medvede skrivali na toplo in, kot kaže, tudi dovolj mrzlo, da so deloma zamrznili tudi Niagarski slapovi. To se je sicer doslej v zgodovini že zgodilo, na primer v letih 1909, 1936 in 1949.

Lažje zamrznejo ameriški slapovi, ki so manjši, večja kanadska "podkev" pa težje. Med drugim tudi zato, ker so na jezeru Erie postavili pregrade za led, ki se tako ne more stekati v reko Niagaro. Veliki kosi ledu bi lahko obtičali na vrhu slapov in zamrznili reko. (STA)